

TRANSILVANIA.

Fóia Asociatiunei transilvane pentru literatur'a romana si cultur'a poporului romanu.

Acésta fóia ese câte 2 cóle pe luna si costa 2 florini val. austr., pentru cei ce nu suntu membrii asociatiunei.

Pentru strainatate 6 franci (lei noi) cu porto postei.

Abonamentulu se face numai pe câte 1 anu intregu.

Se abonédia la Comitétulu asociatiunei in Sibiu, séu prin posta séu prin domnii colectori.

Sumariu: Academi'a romana (fine). — Flor'a phanerogama din fostulu districtu alu Naseudului (urmare). — Concertulu in lunca. — Procesu verbalu luat in siedinti'a estraordinara a comitetului Asociatiunei transilvane tienuta in 4 Iuniu n. 1881. — Apellu càtra publiculu romanu in caus'a espositiunei. — Raportu asupr'a activitatiei comitetului despart. III alu Asociatiunei trans. pe anulu 1879/80. — Catalogu alfabeticu asupr'a cartiloru aflatóre in bibliotec'a Asociatiunei transilvane (urmare). — Archilogicu din Ulpi'a Traiana. — Anuntiu importantu.

Academi'a romana.

Procesu verbalu Nr. 3.

Siedinti'a din sessiunea generala a anului 1881, tienuta in diu'a de 12/24 Martiu.

(Urmare si fine).

Membrii presenti: Alexandri V., Caragiani I., Hasdeu B. P., Maiorescu T., Chintescu N., Romanu Al., Sionu G., Baritiu G., Ionescu N., Maniu V., Melchisedecu P. S. S. Episcopu, Odobescu Al., Papadopolu-Calimachiu Al., Urechia V. A., Aurelianu P. S., Bacaloglu Em., Brândza D., Falcoianu St., Felix I., Ghic'a Ioanu, Stefanescu Gr., Teclu N., Vasici P.

Sub presiedinti'a dlui Ioanu Ghic'a.

Siedinti'a se deschide la ór'a 1.

Se cetesce procesulu verbale alu siedintiei precedente si se aproba.

D. presiedinte comunica o epistola din partea dlui V. Babesiu, in care arata cà d-sa fiindu invitat de càtra delegatiune, conformu dispositiuniloru luate in siedinti'a ordinara din 19 Decembre anulu trecut, pentru a se lucrà de càtra membrii notitie biografice asupr'a colegiloru trecuti din viétia, primesce cu multumire acésta insarcinare intru aceea ce privesce persón'a si activitatea lui Andreiu Mocioni, dar' cà neavendu timpulu pàna acumu de a adunà tóte notitiile necesarie, acésta lucrare nu o va puté dá gat'a in actual'a sesiune generale.

Despre acést'a se iea nota.

D. Alexandri face cunoscutu, cà in urm'a susu mentionatei dispositiuni, d-sa este aprópe de a terminà o lucrare ce a facutu asupr'a vietiei si operiloru lui Const. Negruzi si promite a o cetí intr'o viitória siedintia.

Totu asemenea d. Baritiu anuntia, cà si d-sa preste vr'o 15 dile va puté se cetésca in Academia lucrarile biografice ce a facutu asupr'a lui A. Papiu Ilarianu si I. Hodosiu.

D. Sionu, spune cà d-sa a fostu invitat a descrie viétia lui Stamate, pe care din nenorocire nici o cunósce nici scie cumu va adunà notitie asupr'a. Cu acést'a a binevoitu a se insarcinà d. Hasdeu.

Apoi P. S. S. Parintele Melchisedecu declara, cà se ocupa a adunà notiuni asupr'a vietiei si activitatiei repausatului membru onorariu P. S. S. Episcopulu Dionisie alu Buzeului.

D. presiedinte, dupa-ce a cercetat daca cumva suntu gat'a pentru siedinti'a de mane ceva raporturi ale sectiuniloru séu comisiuniloru si a constatat cà asemenea lucrari nu voru puté fi aduse in deliberatiunea Academiei de càtu in cursulu septemanei viitóre, propune cá in siedinti'a imediatu urmatóre se se incépa lectur'a mai multor elaborare, pentru cari s'au inscrisu urmatorii membri:

D. B. Hasdeu: Fisiologi'a sonoriloru.

P. S. S. Parintele Melchisedecu: Biseric'a ortodoxa si calendariulu.

D. P. S. Aurelianu: Miscarea economica in Romani'a in alu 18 secolu.

D. E. Bacaloglu: Desvoltarea progresiva a luminatului electricu.

D. Sionu cere, cá se nu se tréca cu vederea, cumcà mai multi din membrii alesi nu si-au indeplinitu incadatori'a impusa prin art. 25 din statute, cá se-si faca discursulu de receptiune.

La acestea d. Hasdeu intimpina, cà este o distinctiune de facutu intre membrii alesi pentru societatea academica, caror'a nu erà impusa imperiosu acésta obligatiune si membrii alesi in urm'a constituirei Academiei romane.

D. presiedinte, consultandu adunarea, arata cà spre inlesnire s'ar puté trece de astadata preste conditiunile de depunere cu trei luni mai inainte a discursuriloru de receptiune, precumu prescrie art. 63 din regulamentu, daca cumva dnii membri de curendu alesi cari n'au indeplinitu acésta indatorire in sesiunea trecuta, aru fi avendu acumu gat'a lucrarile dumnealoru.

Dupa cererea d-loru Stefanescu si Maiorescu se decide, cá desbaterea asupr'a ortografiei de adoptatu in publicatiunile Academiei romane, se fia continuata cu incepere din siedinti'a de Marti 17 ale curentei.

Siedinti'a se ridica si membrii trecu in sectiuni.

Presiedinte, Ioan u Ghic'a.

Secretariu generalu, Odobescu.

Procesu verbalu Nr. 4.

Siedinti'a din sesiunea generala a anului 1881, tienuta in diu'a de 13/25 Martiu.

Membrii presenti: Caragiani I., Hasdeu B. P., Maiorescu T., Chintescu N., Romanu Al., Sionu G., Babesiu V., Baritiu G., Maniu V., Melchisedecu P. S. S. Episcopu, Odobescu Al., Papadopolu-Calimachu Al., Urechia V. A., Aurelianu P. S., Bacaloglu Em., Brândza D., Falcoianu St., Felix I., Ghic'a Ioanu, Stefanescu Gr., Teclu N., Vasici P.

Sub presiedinti'a dlui Ioan u Ghic'a.

Siedinti'a se deschide la ór'a 1.

Se cetesce procesulu verbale alu siedintiei precedente si se aproba.

Se comunica o adresa a dlui ingineriu L. Hoevet, din Vasluiu, prin care propune a cede Academiei pe pretiu de 4000 lei, o colectiune de medalii cuprindiendu, fâra dublete, 2,589 bucati, adeca 8 de auru, 693 de argintu, 1,334 de arama, 264 medalii si 280 jetóne istorice.

D. presiedinte propune, cá se se insarcineze dlu Sturdz'a a cercetá acésta colectiune si a-si dá parerea asupr'a propunerii facute.

D. Sionu cere, cá mai antâiu colectiunea se fia adusa in Bucuresci spre a se puté cercetá.

D. Papadopolu-Calimachu intimpina, cá de óre-ce d. Sturdz'a se afla in Moldov'a, d-sa va puté se tréca prin Vasluiu si se examineze colectiunea.

Acésta parere aprobandu-se, se va scrie imediatu prin telegrafu d-lui Sturdz'a.

D. Dim. I. Ghic'a, care in anulu trecutú a obtienutu premiulu pentru traducerea sa din Herodotu, adreséza Academiei cererea, cá tiparirea acestei traductiuni, pe care d-sa a inceput'o dela cartea I, se fia facuta impreuna cu teclistu elinescu si cu note critice.

D. presiedinte intréba pe adunare, daca cererea trebuie indata trimésa la sectiunea literaria.

D. Papadopolu-Calimachu crede cá nu este necesariu, de óre-ce tiparirea s'a hotaritu inca din anulu trecutú prin insasi premiarea.

D. Sionu observa, cá pentru tiparirea traducerilor din autorii clasici esista unu anume regulamentu alu societatiei academice, in care nu se cuprinde conditiunea de a se tipari si teclisturile originale, de aceea in casulu de faciá trebuie o decisiune speciala luata de sectiunea literaria.

Adres'a dlui Ghic'a se trimite la acea sectiune.

D. Hasdeu in calitate de secretariu alu sectiunei literarie, presenta, cá raportu, prescriptulu verbale inchieiatu de sectiunea literaria in siedinti'a ei dela 12 Martiu, in privinti'a dispositiuniloru de luatú in urm'a adresei ministeriului instructiunei publice relativa la espositiunea de bele arte.

Academi'a aproba prin votu dispositiunile acestui raportu indreptate sub unele puncte dupa observatiunile facute de dnii Urechia si Maiorescu si apoi, procedendu la alegerea celoru 5 membri delegati de Academia pentru supraveghiarea espositiunei, se alege dnii T. Maiorescu, V. A. Urechia, D. Sturdz'a, P. S. Aurelianu si Em. Bacaloglu. Acest'a din urma declinandu-si competentia, se procede la o noua alegere, care cade asupr'a dlui Odobescu.

D. presiedinte acorda cuventulu dlui Bacaloglu spre a dá cetire operatului seu: Desvoltarea progresiva a luminatului electricu.

Se asculta cu multiamire, decidiendu-se a se tipari printre memorii in anale pe anulu viitoriu.

Celelalte operate trecute in program'a din prescriptulu verbalu precedentu, remanu pentru o alta siedintia.

Siedinti'a se ridica, ér' membrii trecu in sectiuni.

Presiedinte, Ioan u Ghic'a.

Secretariu generalu, Odobescu.

Procesu verbalu Nr. 5.

Siedinti'a din sesiunea generala a anului 1881, tienuta in diu'a de 14/26 Martiu.

Membrii presenti: Alecsandri V., Caragiani I., Hasdeu B. P., Maiorescu T., Chintescu N., Romanu Al., Sionu G., Babesiu V., Baritiu G., Melchisedecu P. S. S. Episcopu, Odobescu Al., Papadopolu-Calimachu Al., Aurelianu P. S., Bacaloglu Em., Brândza D., Falcoianu St., Felix I., Ghic'a Ioanu, Stefanescu Gr., Teclu N., Vasici P.

Sub presiedinti'a dlui Ioan u Ghic'a.

Siedinti'a se deschide la 1 óra.

Procesulu verbale alu siedintiei trecute se cetesce si se aproba.

D. presiedinte supune adunarei raportulu dlui casariu-comptabilu, prin care arata necesitatea de a se acoperi unele spese neprevédute in budgetulu anului trecutú, si adeca o suma de 777 lei, 82 b., cá depasiri preste sumele votate; ér' alti lei 1,380 cá spese indispensabile pentru present'a luna Martiu, ce nu se afla cuprinse in budgetulu anului precedentu.

Academi'a, aflandu aceste cheltuieli justificate, le aproba.

D. Alecsandri cere cuventulu spre a intrebá, daca Academi'a, in desbaterea ce 'si propune a redeschide preste câteva dile asupr'a reguleloru ortografice de intrebuintiatu in publicatiunile ei, are de gandu se urmedie discutiunea de unde a intrerupt'o in anulu incetatu, séu daca va recapitulá cele desbatute in sesiunea trecuta.

D. Maiorescu dice, că lucrarea asupra ortografiei trebuie neapăratu se aiba unu caracteru unitaru, ideile in cursu de unu anu pôte la multi se se fi modificatu, si apoi inca sesiunea de estu-timpu a intrunitu câtiva membri ce lipsiau in anulu trecut. Ar fi dar' de temutu, că conclusiunile luate in privinti'a ultimelu articule ale proiectulu se fia ôre-cumu in desacordu cu cele ce s'au votatu acumu unu anu. Tôte acestea militéza in favôrea reluarei in discutiune a intregulu proiectu.

D. Sionu n'ar refusá cá se venimu asupra celoru votate, căci d-lui este incredintiatu, că in acésta materia nu se pôte face inca nimicu definitivu, dar' fiindu-că dupa o decisiune luata in ultim'a sesiune generale punctele ce fusesera votate din proiectulu de ortografia, au fostu puse in practica in ultimele nôstre tipariri, d-sa crede că ar face unu uritu efectu faptulu de a reveni asupra unoru decisiuni, cari si-au lătu sanctiunea loru practica.

D. Stefanescu se unesce cu ultim'a parere a dlui Sionu, si nu afla cu cale cá se revenimu asupra celoru discutate, de ôre-ce acést'a ar necesită suprimarea a unui bunu patrariu din procesele verbale ale sesiunei trecute.

D. Chintescu nu se pôte uní nici d-sa cu ideile emise adi de dlu Maiorescu. Negresitu că si d-sa ar dorí se revenimu asupra unoru puncturi cari, prin voturile date in trecut'a sesiune, putemu dice că au remasu cá si neresolvate; dara a veni asupra totulu este imposibilu si in genere ceea ce s'a votatu, remane votatu.

D. Maiorescu sustine, că nu este cu totulu justu ceea ce d. Stefanescu a pretinsu, că adeca d-lui voiesce a suprimá procesele verbale ale discutiunei de acumu unu anu. Cestiunea se presenta cu totulu intr'altu feliu. Asupra ortografiei, că asupra ori-cărei alte materii, unu membru ôre-care alu Academiei pôte in ori-ce timpu se céra a se face modificari, si prin urmare noue discussiuni si noue decisiuni potu modificá pe cele vechi, fara că ele se fia sterse din anelele nôstre. Ortografi'a trebuie se reflecte ideile maioritatiei in momentul cându ea este statornicita; de anu pâna acumu aceste idei potu se fi incercatu mai multe preschimbari. Raportulu din anulu trecut a fostu unu compromis inchieiatu mai antâiu intre membrii comisiunei; apoi, cerculu largindu-se, in Academia s'au facutu noue compromisuri prin desbateri, dara n'amu pututu isbuti a dá intru tôte o forma definitiva acestei materii. Ce trebuie dara se facemu astadi? Se recetimu numai fara discutiune partea votata in anulu trecut si cu unu spiritulu pôte diferentulu de acel'a care ne-a impinsu in sesiunea precedentă, se votamu cealalta parte? Acést'a ne-ar aduce mai multulu de câtu probabilu la unu ce discordantu. Multu mai bine este din contra, a improspatá tóta lucrarea cu spiritulu ce animéza acumu Academi'a, a o reincepe si a nu ne sfii de a ne luminá si a ne reluminá totu mereu.

Dlui Sionu 'i e téma că, reincependu estu-timpulu lucrarea dela capu, vomu chieltuí cu dens'a atâtu timpulu, in câtu nici in sesiunea acést'a nu vomu puté terminá si astufeliu starea de față va fi mostenita de sesiunea viitoare.

D. Romanu declara, că de si d-sa n'a asistatu la discutiunile din anulu trecut, recunósce inse, că nu are

dreptulu a cere, că totu proiectulu se fia din nou lătu in desbateru. Pe d-lui inse nici unu punctulu din acelu proiectulu nu'lu multumesce, si totu asiá de putienu se impaca cu decisiunea ce a lătu Academi'a de a pune in practica unele puncturi ale unui proiectulu, care nici cá erá votatu in totalitate. Totusi d-lui nu spera că revenindu estu-timpulu cu desbaterile asupra proiectulu, conclusele Academiei au se aduca mare indreptare; de altu-mintrelea sesiunea nôstra generală fiindu scurta, intregulu proiectulu neapăratu că n'ar puté fi reveditu, si din parte'i declara că ar face totu posibilulu, că elu se nu fie adoptatu. Dara parte dintr'ensulu este aplicatu, ceea ce dupa parerea d-sale se pôte numi unu pasu inapoi, unu regresu alu Academiei. Acést'a d-sa o constata cu parere de reu, fara inse de a perde deplin'a credintiă, că nu multu timpulu va starui Academi'a in acésta stare de lucruri si că dens'a cá tóta natiunea, va recunósce că adevăratulu principiu pe care trebuie se basata ortografi'a limbei romane, este acelu alu etimologiei, nu inse alu etimologiei latine, ci alu etimologiei romane. Din aceste cause d-sa este de parere, că se nu se reincepa discutiunea dela capu.

D. Babesiu recunósce că in acésta cestiune suntulu dōue puncturi de vedere, unulu de forma si celalaltulu de materia: in forma se dice că, de ôre-țe s'a datu unu conclusu, nu putemu se revenimu inapoi, ci trebuie se urmamu inainte. Intru acést'a, cele espuse de d. Maiorescu ne facu a vedé, că nici o pedeca nu este spre a reluá discutiunea dela capu. In materia trebuie se constatamu, că in anulu trecut discutiunea asupra ortografiei s'a inceputu camu pe la finea sesiunei; ea tóta a fostu camu pripita. D. Romanu este pesimistulu cu Academi'a cându crede, că dens'a nu va face estu-timpulu inainte pasulu ce anu l'au facutu inapoi. Academi'a e mai multulu de câtu ori-care capabila de a se indreptá, pentru aceea ea trebuie se revina asupra discutiuniloru de anu; chiaru si prestigiulu ei cere acést'a; cu atâtu mai multulu că ortografi'a este si dens'a o cestiune de oportunitate.

D. Stefanescu nu pôte aprobá cele emise de d. Babesiu, cumcă lucrarea s'a facutu in pripa. Punctele votate anu 'si-au obtienutu sanctiunea loru, de ôre-ce suntulu astadi cunoscute publiculu si prestigiulu Academiei s'ar perde inca si mai multulu prin noue preschimbari.

D. Bacaloglu crede din contra, că este necesitate se revenimu asupra întregeli lucrari, căci nici odata n'are validitate acea lucrare, care nu se face de odata completa.

D. Ioanu Ghic'a se declara asemenea pentru cercetarea din nou a proiectulu întregulu, si cuvintele d-sale suntulu cele următoare: Se presupunemu că s'ar fi votatulu totulu in anulu trecut, ôre acést'a opritu-ne ar fi de a propune, de a desbateru si de a votá estu-timpulu o alta sistema de ortografia? Ceea ce amu facutu a fostu unu compromisulu; dara de atunci pâna acumu s'au pututu operá prefaceri in idei. Ôre de ce se nu profitamu de acestea? Stabilirea unei ortografii romane, precumu si elaborarea unui dictionariu alu limbei, suntulu lucrari de capetenia ale Academiei. Din nenorocire lucrarea dictionariulu este de ocamdata amanata; se ne damu dar'

celu putienu tóte silintiele spre a perfecioná pe càtu se póte pe aceea a ortografiei. Acestu scopu ilu vomu atinge mai bine, desbatendu din nou intregulu proiectu.

D. Romanu, in cestiune personala, declara cá de parte de a fi pesimistu, precumu a disu d. Babesiu, d-sa nutresce temeinic'a sperare, cumcà fara intardiere se voru preface in bine cele ce Academi'a a decisu nu tocmai bine in anulu trecut si póte va decide totu astufeliu in anulu curentu.

D. Alecsandri doresce, cá discutiunea se reincépa dela capetu in sesiunea presenta; inse se preocupa si de aceea, cá ea se nu remana neterminata la sfersitul acestei sesiuni.

D. presiedinte, resumandu discutiunea, pune la votu cestiunea: daca proiectulu pentru ortografi'a de intrebuintiatu in publicatiunile Academiei romane va fi pusu in discutiune in present'a sesiune generale, chiaru dela primul seu articulu pàna la sfersitu.

Pentru acésta parere suntu 8 votanti.

La intrebarea daca discutiunea se va continuá de unde a fostu intrerupta in sesiunea generale din anulu trecut, rezultatulu votului, dà asemenea 8 voturi aprobative.

Votulu se face apoi prin bile asupr'a primei cestiuni si dà paritate de voturi, adeca 10 pentru si 10 contr'a. Deci acea propunere cade si remane a se continuá discutiunea de unde a fostu precurmata in sesiunea generale din anulu trecut.

D. Baritiu, cá presiedinte alu sectiunei istorice, aduce la cunoscinti'a Academiei, cumcà acea sectiune adunandu-se eri a ascultat cetirea operatului P. S. S. Parintele Melchisedecu: Biseric'a ortodoxa si calendariulu; si cá ea recomanda acestu interesantu operatu pentru o lectura in siedintia publica.

Presiedinte, Ioanu Ghic'a.

Secretariu generale, Odobescu.

Flor'a phanerogama

din fostulu Districtu alu Naseudului.

De Florianu Porcius, Cav. alu ordinului corónei de feru class'o
III. vice-capitanu emerit.

(Urmare).

II. Dicotyledone.

Pinus L. Pinu.

P. Abies L. (Abies excelsa D. C.). *P. rosii* (Molidu). Padurile de bradetu constau in cea mai mare parte din acésta specia.

P. Picea L. (Abies pectinata D. C.). *P. albu* (Bradu). Provine ori numai singularminte. ori si in grupe mai mici.

P. Cembra L. *P.—ulu zimbrului.* Pre alpele Ineu in Valea lalei la Rodn'a-vechia. Alpii inproprie numiti bistritioni, pre cari dupa B. Tr. 1450 este indicata acésta specia, apartienu la Valea Borgoului. Eu inse pre acesti alpi nu amu aflatu.

P. Mughus Scop. *P. inpilitu.*

α. pumilio (P. Pumilio Haenke). Pre alpi. Pre aci se numesce „Junépenu (Snépenu) mare.“

β. uliginosa (P. uliginosa Neum. P. rotundata Link. P. obliqua Saut.). Pre locuri turfóse-morastenóse la Cosn'a, si Ilv'a mare, apoi la comunele invecinate din Bucovin'a Dorn'a-Vatr'a si D. Candreni. Pre aci se numesce simplimente „Pinu.“

γ. pumilio × *uliginosa*. Totu aci.

P. Laricio Poir (P. nigricans Host). *P. negriu.* Dupa F. Fl. Tr. 2726 indicatu pre alpele Ineu nu amu aflatu, si nici nu potu crede se provina, si astufeliu se vede a se fi comisu o eróre in determinatiune cu referintia la P. Cembra.

Larix Tourn. Larice.

L. europaea D. C. *L. europeanu.* Dupa B. Tr. 1451, — F. Fl. Tr. 2728 si S. E. Tr. 3333 indicatu pre subalpii inproprie numiti bistritioni, inse apartienatori de Valea Borgoului, inca nu amu aflatu, si nici nu credu se provina. Eu amu vediatu acestu arbore in patria numai cultivatu prin gradini si parcuri.

Thuja L. Tuia.

Th. orientalis L. *T. orientala.* Cult.

Juniperus L. Juniperu (Junépenu, Snépenu, Bradisioru, Cétena, Archisiiu).

J. nana Willd. *J. micu.* Pre alpi inalti.

J. intermedia Schur. *J. medilociu.* In locuri subalpine in Valea Borgoului.

Taxus L. Tisa.

T. baccata L. *T. mäsänata.* Prin paduri de bradetu.

Callitriche L. Stelutia (Stéu'a baltei).

C. verna Kütz. *St. de primavéra.* In ape stagnante, pre parae, ici, colea (Rusii-munti).

β. alpestris (An C. alpestris Schur). Pre tasióre si balti in locuri alpine, de es. pre Ineu, Cisi'a, Corongisiiu.

C. aestivalis Schur. *St. de véra.* Pre balti si parae, apoi pre la marginea de riuri, cu apa incetu curgátóre ori stagnantu la Rodn'a-vechia, Rodn'a-nóua, Sângiorgiu, Naseudu, Telciu, apoi lãnga fluviulu Bistriti'a-auria.

Betula L. Mesteacanu.

B. alba L. *M. albu.* Prin paduri.

β. pendula (B. pendula Hoffm.). Cu form'a normala.

B. pubescens Ehrh. *M. pubescentu* si

B. carpatica Willd, Wahlbrg. *M. carpaticu.* Pre locuri morastenóse (tínovóse) la Cosn'a si Hait'a.

Alnus Tourn. Arinu.

A. glutinosa Gärtn *A. lipiciosu* (A. negru). Lãnga parae, valcele, riuri.

A. incana D. C. *A. suriu* (A. albu). Totu aci, se ridica inse pàna in reg. montana.

A. viridis D. C. (A. alpina Borkh). *A. verde* (Liliacu de munte). La locuri umede, lãnga parae in reg. subalpina si alpina.

Salix L. Salce (Rachita).

S. herbacea L. *S. erbace.* Numai pre vírvulu Ineului la 2260 m. Cea mai mica dintre tóte speciile de salce, ce provinu aci. Trunchiulu subteranu, ramii abia 2—6 cm.

S. reticulata L. *S. reticulata.* Inca pre alpi inalti.

S. retusa L. *S. ratesata.*

β. major (S. Kitaibeliana Willd). Ambele forme pre alpi.

- S. Myrsinites** *L. β. integrifolia* (S. *Jacquiniana* Willd.) *S. mirsinica*. Totu pre alpi.
- S. arbuscula** *L. β. dubia* mihi olim (S. *dacica* mihi). *S. dacica*. Pre alpii Ineu, Corongisiu, Mihaias'a, Isvorulu-mare, Gemenea, Gergeleu, Stolu, Galati s. a.
Difere de *S. arbuscula* *L.* form'a gen. prin aceea, căci capsulele, atātu tinere cātu si mai mature suntu de totu glabre (neperóse). In celelalte caractere consuna deplinu cu *S. arbuscula* *L.* (An *S. heterophylla* Schur, H. V. X. J. p. 141, — F. Fl. Tr. 2698, ce inse in S. E. Tr. lipsesce).
Urmátorele specii:
- S. arbuscula** *L. S. arbusculara*. Dupa B. Tr. 91 si F. Fl. Tr. 2692 indicata pre alpii Virvulu-omului, Stolu, Galati.
- S. Lapponum** *L. S. lapponica*. Dupa H. V. X. J. p. 141 si F. Fl. Tr. 2693 indicata pre alpele Ineu, si
- S. phyllicifolia** *L. (S. bicolor Ehrh.) S. bicolora*. Dupa S. E. Tr. 3288 indicata pre muntii dela Rodn'a, nu le-amu aflatu si probalminte se referescu la *S. arbuscula* *L. β. dubia* mihi.
- S. silesiaca** *Willd. S. silesiaca* (Rachita selbatea).
a. Capsulis glabris, amentis sessilibus.
α. foliis crassioribus, obovatis.
β. foliis mollibus, ovatis vel obovatis.
γ. foliis mollibus, ovato-lanceolatis.
b. Capsulis glabris, amentis pedunculatis et foliatis.
c. Capsulis plus minus sericeis, amentis sessilibus.
Tóte acestea forme, care inse trecu unele in altele, prin vali montane si subalpine.
- S. fagifolia** *Willd. (S. silesiaca Willd. β. eriocarpa, ovariis tomentosis). S. silesiaco-tomentosa*. Prin vali subalpine.
- S. grandifolia** *Sering. S. grandifolia*. Prin vali montane la comun'a Romuli, Pre alpele Ineu (H. V. X. J. p. 141, — F. Fl. Tr. 2682 si S. E. Tr. 3293) nu amu aflatu.
- S. Capraea** *L. S. caprésca* (Rachita de capre, Rachita móle). Prin paduri, tufisiuri, lãnga parae, valcele, isvóre.
β. *sphacelata* (S. *sphacelata* Willd.). Totu la asemenea locuri.
- S. silesiaco × Capraea**. *S. silesiaco-caprésca*. La Telciu.
- S. cinerea** *L. S. cenusia*. Lãnga parae, valcele.
- S. Capraea × cinerea** *Wimm. (S. Reichardtii Kern. S. polymorpha Host). S. caprésca-cenusia*. Lãnga parae la Rodn'a-vechia in reg. montana.
- S. viminalis** *L. S. hesibila* (Rachita). Lãnga parae, sian-tiuri cu apa, riuri, ici colea. (Naseudu, Mocodu, Mititei, Rodn'a-vechia).
β. *vivipara*. La Naseudu.
- S. molissima** *Ehrh. S. móle*. Prin salceturi la Naseudu.
- S. rubra** *Huds. (S. purpureo × viminalis Wimm.) S. rosia*. In unu salicetu lãnga fluviulu Somesiu intre Mititei si Mocodu in societate cu *S. purpurea* si *S. viminalis*.
- S. aurita** *L. S. urechiata*. Lãnga parae, valcele.
- S. aurito × cinerea** *Wimm. (S. lutescens Kern.) S. urechiata-cenusia*. Pre locuri apatóse la Feldru.
- S. purpurea** *L. β. monandra Hoffm. S. purpuria*. (Rachita rosia). Lãnga fluvii, riuri, parae, de comunu.
- S. rosmarinifolia** *L. S. argintia*. Pre locuri morastenóse la Cosn'a.
- S. angustifolia** *Wulf. S. angusta in foi*. Dupa H. V. X. J. p. 127 si F. Fl. Tr. 2690 indicata la Rodn'a nu proviné aci.

Despre alta parte este probabilu, că acésta specia, care dupa N. Fl. N. ö. p. 29 se identifica cu *S. rosmarinifolia* *Wulf.*, de si dupa Koch Synopsis Fl. germ. & helvet. edit. III p. 567 posede amente cilindrice, se referesce la specia precedentă.

- S. amygdalina** *L. S. amygdalina*.
α. *concolor* (S. *triandra* *L.*).
β. *discolor* (S. *amygdalina* *L.*).
Ambele forme lãnga fluvii, parae, riuri.
- S. pentandra** *L. S. pentandra*. Numai la Cosn'a, apoi la invecinatele comune din Bucovin'a Dorn'a-Vatr'a si D. Candreni.
- S. fragilis** *L. S. frageda* (Rachita). Lãnga riuri, si fluvii.
- S. alba** *L. S. alba*. Totu aci.
β. *vitellina* (S. *vitellina* *L.*). Cu form'a normala.
- S. Russeliana** *Smith. S. Russeliana*. Totu in asemenea locuri si de comunu in societate cu *S. alba* si *S. fragilis*.
- S. fragili × Russeliana**. *S. frageda-russeliana*. Foile cá la *S. fragilis*, inca si cele tinere din virvulu ramureleloru lipiciose — nu metasite, — pedicelii capsuleloru asiá de lungi, cātu nectariile interne.
- S. albo × Russeliana**. *S. albo-russeliana*. Foile mari, de desubtu vinetu-pruinóse, cele tinere din virvulu ramureleloru metasite, amentele (mitisioarele) mari, pãna la 7 cm. lungi, pedicelii capsuleloru asiá de lungi, séu numai ceva putienu mai lungi (nu de dóue ori) cātu nectariile interne. Perositata scameloru cá la *S. alba*.
- S. amygdalino × fragilis** *Wimm. S. amygdalina-frageda*. Foile mari, de desubtu vinetu-pruinóse, cele tinere din virvulu ramureleloru metasite; foile pedunculiloru amenteloru cãtra virvu intregi, ér' cãtra basa serrate, scamele in partea inferióra peróse, ér' spre virvu glabre (neperóse), pedicelii capsuleloru de 2—3 mai lungi decãtu nectariile interne.
- S. fragili × amygdalina**. Foile mai mici cá la cea precedentă, concolore, cele tinere din virvulu ramureleloru lipitióse, pedicelii capsuleloru de 2—3 ori mai lungi decãtu nectariile interne; foile pedunculiloru amenteloru cãtra virvu serrate, ér' cãtra basa intregi. Din tóte acestea forme hibride, care provinu lãnga fluviulu Somesiu la Naseudu, amu observatu numai plãnte feminine (dioice), se póte că cele masculine fiindu si mai greu de determinatu, le-amu trecut cu vederea.
- S. babilonica** *L. S. trista* (S. *babilonica*). Straplantata ici colea prin gradini si cimiterii (Naseudu).

Populus L. Plopu.

- P. nigra** *L. Pl. negru*. Lãnga fluviulu Somesiu la Rebrisiór'a, Naseudu, Salv'a, Mititei si Mocodu. Se dice a se fi straplantatu la Naseudu inca in secululu trecutulu din mandatulu comandantului regimentului colonelulu baronulu Enzenberg.
- P. canescens** *Sm. Pl. suriu*. Lãnga fluviulu Somesiu la Naseudu.
- P. alba** *L. Pl. albu*. La Mititei pre cóste lãnga drumulu de tíera.
- P. tremula** *L. Pl. tremuratori* (Plopu de munte). Prin paduri.
- P. pyramidalis** *Roz. Pl. piramidalu*. Straplantatu prin gradini, alee. In acestu ténutu amu vediutu numai plante masculine.

Carpinus L. Carpinu.

- C. Betulus** *L. C. vulgaru*.
α. forma gen.
β. *squammarum* lacinia intermedia fere integerrima (C. *carpinizza* Host). Prin paduri de fagetu.

Corylus L. Alunu (Tufa).

- C. Avellana** *L. A. vulgaru*. Prin tufisiuri, si la marginea padurilor in reg inferióra si montana.

Quercus L. Stegiaru (Goronu).

- Q. **pedunculata** Ehrh. *St. pedunculatu* (St. de véra) si
 Q. **sessiliflora** Smith. *St. sessilifloru* (St. de iarna). Ambele
 specii formandu grupe mai marisóre ori mai mici in reg.
 inferióra.

Fagus L. Fagu.

- S. **sylvatica** L. *Fagu vulgaru*. Formédia partea precum-
 panitóre a padurei frondóse.

Urtica L. Ursica.

- U. **dioica** L. *U. vulgaru* (Ursica mare). Langa cali, gar-
 duri, prin spineturi.
 U. **urens** L. *U. mica* (Ursica craiesca, Oiesié). Prin gra-
 dini de legume, langa cali.
 Pre alpele Ineu (F. Fl. Tr. 2628) nu amu vediatu.

Cannabis L. Cânepa.

- C. **sativa** L. *C. vulgaru*. Cult. Pre aci se numesce plant'a
 masculina: Cânepa de véra, ér' cea femenina: Cânepa de
 tómna.

Humulus L. Hâmeiu.

- H. **Lupulus** L. *H. vulgaru*. Prin tufisiuri, spineturi, langa
 garduri, la marginea de paduri.
 La Naseudu se cultiva si Hâmeiu adusu din Bohemi'a
 (Saatz) pentru fabricarea de bere.

Morus L. Fragarîu (Agudu, Mura).

- M. **alba** L. *Fr. albu*. Cult.
 M. **nigra** L. *Fr. negru*. Cult.

Ulmus L. Ulmu.

- U. **campestris** L. *U. vulgaru*.
 α. *glabra* (U. *glabra* Mill.).
 β. *campestris* (U. *nuda* Ehrh.).
 γ. *montana* (U. *excelsa* Borkh.). Prin paduri in reg.
 montana.
 U. **suberosa** Willd. (U. *tetrandra* Schk.) Prin tufisiuri ici, colea.

Mercurialis L. Trepadóre.

- M. **perennis** L. *Tr. perenala* (Brîia, Breiu, Slobonovu, Bu-
 ruiana cânésca). Prin paduri.

Buxus L. Cimsieriu (Buxbamu).

- B. **sempervirens** L. *C. vulgaru*. Cult.

Euphorbia L. Euforbîa (Laptele cânelui).

- E. **exigua** L. *E. mitité*. Pre agrii, intre semenaturi.
 E. **falcata** L. *E. falcata*. Totu la asemenea locuri.
 E. **salicifolia** Host (E. *incana* Schur). *E. salcifoliata*. Prin
 tufisiuri, langa paduri.
 E. **carniolica** Jacq. *E. carniolica*. Prin paduri.
 β. *expansa* Janka. Totu prin paduri. Radiele umbelei
 terminale tare divaricate,
 E. **epithymoides** L. *E. galbinitiósa*. Prin tufisiuri, spine-
 turi, paduri.
 E. **platyphyllos** L. *E. puturósa* (Laptele cânelui, Buruiana
 de negei). Pre agrii, langa cali.
 E. **stricta** Sm. (L). *E. stricta*. Totu aci, mai rar.
 E. **helioscopia** L. *E. helioscopia* (Laptele cânelui, Érba de
 rîia). Prin gradini, pre agrii, intre semenaturi.
 E. **amygdaloides** L. *E. amigdaloida*. Prin paduri, tufisiuri.

- E. **procera** M. B. *E. inalta*. Pre locuri umbróse si umede
 in reg. montana.
 α. *capsulis laevibus, glabris* (E. *villosa* W. K.).
 β. *trichocarpa* (E. *mollis* Gmel).

E. Cyparissias L. *E. cipresina*.

- α. *forma gen.*
 β. *foliis caulinis angustissimis* (E. *pinnifolia* Lam.
 Schur).
 γ. *foliis caulinis latioribus, ús E. Esulae* (E. *Pseudo-*
Esula Schur).
 Pre cóste, colini, langa cali.

- E. **Esula** L. *E. vulgaru* (Aioru, Buruiana de negei, Buru-
 iana magarésca). Pre colini, langa cali in Valea Sieului.

Ricinus L. Ricinu (Lemnu miraculosu).

- R. **communis** L. *R. vulgaru*. Cult.

Empetrum L. Empetru (Vuietóre, Bobitia).

- E. **nigrum** L. *E. negru* (Bobitia, Póm'a momitiei). Pre alpi.

Cucumis L. Pepene.

- C. **sativus** L. *P. vulgaru* (Pepene acru, Crastavete). Cult.
 C. **Melo** L. *P. dulce* (Pepene, Melonu). Cult.

Cucurbita L. Cucurbeta (Cucurbeta, Bostanu).

- C. **Melopepo** L. *C. alba* (Bostanu albu de mâncatu). Cult.
 C. **Pepo** L. *C. porcésca* (Bostanu, Luba). Cult.
 C. **verrucosa** L. *C. buburuzata* (Dovlécu). Cult.
 C. **verrucoso-Pepo**. *C. buburuzata-porcésca*. Cult. Acésta
 forma hibrida se cultiva pre aci in cea mai mare cuantitate.
 C. **maxima** Duch. *C. grandiosa*, Cult.
 C. **aurantia** Willd. *C. auria*. Cult.
 C. **Citrullus** L. *C. dulce* (Lubenitia). Cult.
 C. **Lagenaria** L. (*Lagenaria vulgaris* Ser). *C. lagenaria*
 (Tidva, Cucurbeta). Cult. Se folosesce de infundibulu.

Bryonia L. Mutatóre.

- B. **alba** L. *M. alba* (Tidva de pamentu, Cucurbetié). Langa
 garduri, prin tufisiuri.

Aristolochia L. Lapedatóre (Marulu lupului).

- A. **Clematitis** L. *L. vulgaru*. Prin tufisiuri, rar.

Asarum L. Popivnicu (Popilnicu).

- A. **europaeum** L. *P. europeanu*. Prin paduri.

Thesium L. Tesia.

- Th. **alpinum** L. *T. alpina*. Pre pascatoriile subalpiloru si
 alpiloru.
 β. *ramosum* mihi (non Th. *ramosum* Hayne). Totu
 aci, rar.
 Th. **tenuifolium** Saut. *T. lunga in foi*. Dupa F. Fl. Tr.
 2573 indicata pre alpele Corongisui nu amu aflatu, si este
 verosimilu cá se referesce la form'a β ramosa mihi dela
 speci'a precedentu.
 Th. **ramosum** Hayne. *T. ramificata*, si
 Th. **ebracteatum** Hayne. *T. fara bracteale*. Ambele specii
 pre praturi colinóse la comun'a Ragl'a in Valea Sieului.

Daphne L. Tulichina (Tulcina, Lemnu cânescu).

- D. **Mezereum** L. *T. vulgaru* (Tulpinu, Lemnu cânescu).
 Prin paduri.

D. alpina L. *T. alpina*. Dupa B. Tr. 690 „post Rodna“ — F. Fl. Tr. 2565 si S. E. Tr. 3130 indicata la Rodn'a si pre alpii dela Rodn'a nu amu aflatu. Post Rodna provine numai D. Mezereum L.

Passerina L. *Vrabióra* (Limb'a vrabiei).

P. annua Wickstr. (Stellera Passerina L.). *V. anualá*. Pre câmpuri si colini macre.

Polygonum L. *Troscotielu* (Troscotu, Érba rosia).

P. orientale L. *Tr. orientalu* (Bojoru). Cult.

P. Convolvulus L. *Tr. volburosu*. Pre locuri cultivate, lãnga cali, garduri.

P. dumetorum L. *Tr. de tufisiu* (Hrisca désa). Prin tufisiuri, lãnga garduri.

P. viviparum L. *Tr. bulbiferu*. Pre pascatoriile subalpine si alpine.

P. Bistorta L. β alpestre (P. Schurii Fuss. P. alpestre et laxiflorum Schur). *Tr. nodulosu* (Cãrligatiei, Cãrligati, Rãdecin'a sierpiloru). La locuri umede séu paludinóse in reg. montana si subalpina.

De regula suntu florile racemiloru mai lungu pedunculate si cu deosebire cele mai dedesubtu mai departate unele de altele, prin urmare nu asiá indeseuite cá la form'a gen.

P. aviculare L. *Tr. paserescu* (Érba grasa de gradina, Troscota, Troscotu grasu, Tirsóca, Porcinu).

α . erectum, foliis ovalibus, (P. erectum Roth).

β . decumbens.

γ . humilis (P. minimum mihi).

Formele α si β . la locuri camu umbróse, lãnga cali; form'a γ pre tufu de varu la fontãn'a de apa minerala la Sãngiorgiu.

P. lapathifolium L. *Tr. porcescu*. Pre locuri cultivate si necultivate, lãnga garduri, in gradini, prin tufisiuri.

β . foliis subtus parce incanis. Totu ací.

γ . incanum (P. incanum Schmidt. P. tomentosum Schrank). Pre locuri arenóse.

P. Persicaria L. *Tr. vulguru* (Érba rosia, Érb'a purecelui). Lãnga cali, in gradini, pre locuri camu umede.

β . nodosum (P. nodosum Pers.). Totu ací.

P. Hydropiper L. *Tr. piperatu* (Érba rosia, Dentele dracului). Lãnga parae, balti si alte locuri umede.

P. mite Schrank. *Tr. stemperatu*, si

P. minus Huds. *Tr. mititelu*. Ambele totu la asemenea locuri.

P. amphibium L. *Tr. de apa*.

α . natans Mönch. In ape stagnante la Naseudu.

β . terrestre Leers. Lãnga balti, parae, pre locuri inundate.

P. alpinum All. *Tr. alpinu*. Dupa S. E. Tr. 3119 indicatu pre alpele Corongisiu nu amu aflatu.

P. Fagopyrum L. *Tr. saracenicu* (Hrisca, Hirisca). Cult.

P. tataricum L. *Tr. tartaricu* (Hrisca mare). Cult. raru.

Rumex L. *Macrisiu* (Stégia).

R. arifolius All. *M. montanu*. Pre pascatorii subalpine si alpine.

R. Acetosa L. *M. acru* (Macrisiu de mãncatu).

α . vulgaris.

β . auriculatus. Pre praturi, pascatorii, poieni, la marginea paduriloru.

R. Acetosella L. *M. meruntu* (Macrisiu de gradina?). Pre câmpuri, pascatorii, agrii, lãnga cali, mai multu la locu nasiposu.

β . multifidus L. Totu ací.

R. scutatus L. *M. scutatu*. Cult.

R. hispanicus. *M. hispanicu*. Cult.

R. Patientia L. *M. anglesescu* (Spinatu anglésu). Cult.

R. alpinus L. *M. alpinu* (Stégia, Stéve, Macrisiu caiescu, Macrisiulu cailoru). In reg. montana si subalpina cu deosebire pre lãnga stãnele de oi.

R. obtusifolius L. *M. vulguru*.

β . sylvestris (R. sylvestris Wallroth). Ambele forme prin tufisiuri, lãnga garduri, la marginea paduriloru.

R. pratensis M. & K. *M. de praturi*. Dupa S. E. Tr. 3087 indicatu pre alpele Ineu nu amu aflatu si nici nu póte proveni.

R. conglomeratus Murr. *M. ghemuitu*. Pre locuri umede, apatóse.

R. sanguineus L. *M. sãngiosu*. Prin tufisiuri si bercuri la locu umedu.

R. crispus L. *M. incretitu*. Pre pascatorii, ruinaturi, in gradini, lãnga cali.

Oxyria Hill. *Macrisielu* (Macrisioru).

O. digyna Campd. (O. reniformis Hook.). *M. reniformu*. Numai la vîrvulu alpelui Ineu preste 2000 m.

Atriplex L. *Loboda*.

A. rosea L. (A. albicans Bess.). *L. albinétia*. Pre ruinaturi, lãnga cali, muri.

A. laciniata L. (Dupa O. b. z. 1875 p. 251 si 252 se fia A. tatarica L. Dupa Koch Synops. ed. III p. 527 A. tatarica L. este sinonimu cu A. oblongifolia W. K.). *L. laciniata*. Pre ruinaturi, lãnga cali in Valea Sieului.

A. angustifolia Smith. *L. angusta in foi*. (A. patula L. et plur. auctor. form'a exappendiculata, ruderalis). Pre ruinaturi, lãnga cali, locuri inculte.

A. erecta Smith. *L. erecta*. (A. patula L. β . erecta, fructibus muriculatis). Pre ruinaturi, lãnga cali, garduri.

β . microcarpa. Totu ací.

A. oblongifolia W. K. *L. tartarica*. Totu pre asemenea locuri.

A. latifolia Wahlbrg. *L. lata in foi*. Inca pre asemenea locuri.

A. hortensis L. *L. de gradina*. Cult.

A. nitens Rebert. *L. lucitóre*. Numai odata amu aflatu la Rodn'a-vechia lãnga drumulu de tíera.

Spinatia L. *Spinatu*.

Sp. inermis Mönch. *Sp. de véra*. Cult.

Beta L. *Sfecla*.

B. vulgaris L. β . rapacea. *Sf. rosíu*. Cult.

Blitum L. *Fragarnítia* (Fragarica).

Bl. virgatum L. *Fr. vergata* (Frag'a tatarului séu tatarésca). Amu aflatu odata lãnga drumu la comun'a Cãrlibab'a-Transilvaniei, probalminte devenita acolo din o gradina de legume.

Chenopodium L. *Spãnacú*.

Ch. hybridum L. *Sp. porcescu* (Buruiana de buba rea). Pre ruinaturi, lãnga cali, muri, garduri, prin gradini.

Ch. urbicum L. *Sp. urbicu*. Totu pre asemenea locuri.

Ch. murale L. *Sp. de muri* (Frundia de potca). Inca pre asemenea locuri.

Ch. Bonus Henricus L. *Sp. perenalu*. Lãnga cali in giuru de locuintiele omenesci.

Se folosesce de poporu cá medicina contr'a inflamatiiuniloru.

Ch. glaucum L. *Sp. albestriu.* Pre ruinaturi, lângă cali, muri.

Ch. album L. *Sp. vulgare.*

β . *viride* (Ch. *viride* L.). Ambele forme prin gradini, lângă cali, pre locuri ingrasiate.

Ch. Vulvaria L. (Ch. *olidum* Curt. Ch. *foetidum* Lam.). *Sp. puturosu.* Lângă muri la Naseudu.

Ch. polyspermum L. *Sp. inbelsiugatu.* Prin gradini de legumi, pre agrii, printre semenaturi.

Ch. opulifolium Schrad. *Sp. cenustu.* Pre locuri inculte, lângă cali, muri.

Ch. Botrys L. *Sp. de gradina* (Pre aci se numesce „Te-maitia de gradina“). Cult. prin gradinile tieraniloru.

Kochia Roth. *Spânacitia.*

K. Scoparia Schrad (Chenopodium *Scoparia* L.). *Sp. de maturi.* Se cultiva prin gradini spre a se folosi de maturi. Selbateca seu selbatacita nu amu vediutu in acestu tienutu.

Salicornia L. *Salicornia.*

S. herbacea L. *S. erbace.* Pre locuri sarate.

Phytolaca L. *Rumeniôra.*

Ph. decandra L. *R. decandra.* Cult.

Amaranthus L. *Amarantu* (Stiru).

A. retroflexus L. *A. aspru.* Pre câmpuri, lângă cali, in gradini.

A. Blitum L. *A. vulgare.* Totu la asemenea locuri.

A. caudatus L. *A. codatu.* Cult.

A. cruentus L. *A. incrunțatu.* Cult.

A. sanguineus L. *A. sângeretiu.* Cult.

A. speciosus Ker. *A. speciosu.* Cult.

Celosia L. *Celosia.*

C. cristata L. *C. crestata.* Cult.

Mirabilis L. *Mirabila.*

M. Jalappa L. *M. de Ialapa.* Cult.

Plantago L. *Plâtangina* (Plâtagina, Patlagina).

P. lanceolata L. *Pl. lanceolata.*

α . forma gen.

β . *Scapo longissimo* (P. *elata* Schur).

γ . *polystachia.*

δ . *minor* Ledeb.

Tôte acestea forme pre praturi, pascatorii, lângă cali.

P. media L. *Pl. media.* Pre praturi, câmpuri, rozóre, lângă cali, din reg. inferiôra pâna in cea subalpina.

P. major L. *Pl. mare* (Limb'a oiei).

α . forma gen.

β . *minima* (P. *minima* D. C.).

γ . *paludosa* (P. *paludosa* Turz. P. *asiatica* L. P. *limosa* Kit.).

Form'a α . pre praturi, rozóre, lângă cali; form'a β . la locuri umede, apatôse, ér' form'a γ . la locuri paludinoase.

P. uliginosa Bmgt. (P. *gentianoides* Sm.). *Pl. uliginôsa.* Dupa B. Tr. 178, — H. V. X. J. p. 140, — F. Fl. Tr. 2451 si S. E. Tr. 2985 indicata pre alpii Gemenea si Ineu, apoi

P. alpina L. *Pl. alpina.* Dupa B. Tr. 183, — F. Fl. Tr. 2462 si S. E. Tr. 3000 indicata pre alpii Corongisii, Gemenea si Petrosulu nu le-amu aflatu in acestu tienutu.

Globularia L. *Globularia.*

G. nudicaulis L. *Gt. golasié.* Dupa F. Fl. Tr. 2439 indicata pre alpele Ineu nu amu aflatu.

Soldanella L. *Soldanella* (Degetarutiu).

S. alpina L. *S. alpina.* Pre pascatorii subalpine si alpine.

S. montana Willd. *S. montana.* Dupa F. Fl. Tr. 2432 indicata pre alpele Corongisii, apoi

S. pusilla Bmgt. *S. pusila.* Dupa B. Tr. 279 si F. Fl. Tr. 2434 indicata pre alpii Arsulu, Ineu la laculu Lalei si Corongisii nu amu aflatu. Pre acesti alpi provine numai S. alpina.

S. *pusilla* Bmgt. amu culesu eu pre alpele „Frumós'a“ (la Orlatu) lângă laculu (iazeralu) de acolo.

Cortusa L. *Cortusa* (Ciobotic'a ursului).

C. pubens S. K. N. (C. *Mathioli* L. a. *pubescens* si c. *glabrescens* Schur). *C. pubescenta.* Pre locuri petróse, stâncóse si umede in reg. montana, subalpina si alpina.

C. Mathioli L. *C. lui Mathioli.* Dupa B. Tr. 276 indicata post Rodna din susu de topitoriile montane (Colburi, Schmelzhütte) se referesce la speci'a precedentă.

Primula L. *Primula* (Ciobotic'a cucului).

P. minima L. *Pr. mititica.* Numai la vârșulu alpiloru mai inalti: Ineu, Gemenea, Obersi'a-Rebri.

P. longiflora All. *Pr. longiflora.* Pre alpii cu substratu de varu: Corongisii, Mihaias'a, Gergeleu, Obersi'a-Rebri.

P. carpatica Gr. & Sch. (P. *subaretica* Schur. P. *officinalis* pr. part. Bmgt). *P. carpatica.* Pre pascatorii in reg. subalpina si alpina.

P. officinalis Jacq. *Pr. oficala* (Angliciu, Ciobotic'a cucului). Pre praturi, pascatorii, prin poieni, in reg. inferiôra si montana.

β . *macrocalyx* Bunge (Pr. *inflata* Lehm). Pre pascatorii in reg. subalpina, mai raru, si din parte in societate cu Pr. *carpatica* (muntele Sac'a).

P. elatior Jacq. *Pr. de gradina* (Auricula de gradina). Numai cultivata.

P. Auricula L. *Pr. urechiata* (Urechi'a ursului). Dupa B. Tr. 273, — F. Fl. Tr. 2422 si S. E. Tr. 2962 indicata pre alpele Negrilés'a si Petrosulu, apoi

P. crenata Lam. *Pr. crenata.* Dupa F. Fl. Tr. 2423 indicata pre alpele Ineu nu amu aflatu.

Androsace Tourn. *Laptisoru* (Laptele stâncei).

A. Chamaejasme Host. *L. fimbriatu* (Laptele stâncei, Lapte de stânca). Dupa B. Tr. 265 si F. Fl. Tr. 2409 indicatu pre alpii dela Rodn'a.

A. obtusifolia All. *L. pubescentu.* Dupa F. Fl. Tr. 2410 si S. E. Tr. 2945 indicatu pre alpele Ineu.

A. lactea L. *L. albu.* Dupa S. E. Tr. 2946 indicatu pre alpii dela Rodn'a, si in fine

A. septemtrionalis L. *L. septemtrionalu.* Dupa B. Tr. 263, — F. Fl. Tr. 2413 si S. E. Tr. 2948 indicatu pre alpii Corongisii si Gemenea, nu amu aflatu.

Lysimachia L. *Calbasiôra.*

L. Nummularia L. *C. repenta.* Pre praturi, pascatorii, la locuri umede, lângă parae, balti.

L. vulgaris L. *C. vulgara.* Pre praturi, pascatorii la locuri umede.

L. punctata L. *C. punctata.* Totu la asemenea locuri.

L. nemorum L. *C. de bercuri.* Dupa S. E. Tr. 2932 indicata in reg. fagetului la Rodn'a nu amu aflatu.

Anagallis L. Ochisioru (Rocoina).

- A. arvensis L.** *O. rosiu.* Pre agrii, in gradini.
A. coerulea Schreb. *O. albastru.* Totu pre asemenea locuri, mai rar.

Hottonia L. Otoniciu.

- H. palustris L.** *O. de paludine.* Pre unu pareu cu apa stagnanta la comun'a Rusii-munti.

Utricularia L. Utricularia (Burdusioru).

- U. vulgaris L.** *U. vulgura.* In apa stagnanta la comun'a Rusii-munti.

Pingvicula L. Ingrasiatöre (Grasciora).

- P. flavescens Flörke** (*P. alpina L.*). *I. alpina.* Pre pascatorii alpine la locuri umede.
P. leptoceras Rchb. (*P. grandiflora Lam.*). *I. grandiflora.* Dupa H. V. X. J. p. 149 si F. Fl. Tr. 2393 indicata pre alpele Corongisii, si
P. vulgaris L. *I. vulgura.* Dupa B. Tr. 57 si F. Fl. Tr. 2394 indicata in subalpinis herbis Rodnensibus nu amu aflatu. Pre alpele Corongisii provine numai *P. flavescens Flörke.*

Orobanche L. Veritielu (Crailiciu).

- O. vulgaris Poir** (*O. Galii Dub.*). *A. vulguru.* (Veritielu, Sagét'a lui Ddiu). Parasitica pre Thymus, Galium &.
O. transilvanica mihi. *V. transilvanicu.* Tulpin'a dela 7—24 cm. inalta, rosiu-bruneta, deodata cu scamele, calicele si corol'a din afara glandulosu-peröse. Florile mai multu mai putienu indeseuite, pre tempulu prefloratiunei (inainte de deschiderea floriloru) comöse. La fia-care flöre numai 1 bractela. Calicele bisepalu, de diumetate asiá de lungu, càtu corol'a, Sepalele de totu separate, dela bas'a obliceovata escurëndu intr'unu virvu subulatu. Corol'a 16—24 ^m/_m lunga, pre spate putienu curbata. Labi'a superiöra la virvu ratezata ori putienu emarginata, lobulii laterali deschisi si indereptati spre inainte (nu patenti ori retroflexi), crenati si glandulosu-ciliati. Labi'a inferiöra 3 lobata, lobulii laterali numai putienu mai scurti si mai angusti de càtu celu mediu — nu de diumetate asiá de mici — toti ovati, crenati si incretiti, apoi glandulosu-ciliati. Staminele inserte pre tubulu corolei din susu de bas'a acestei'a, dela bas'a loru pana càtra 1/3 parte putienu si môle perosi — nu pana la medilocu indeseuitu perosi —, spre virvu, precumu si stilulu raru glandulosu-perosi. Stigm'a bulbucata, fara de margine elevata, intunecatu-purpuru-rosia, finu velutina. Sepalele calicelui cu unu nervu mediu mai tare, si apoi cu alti 2—4 nervi laterali mai putienu observabili. Intre *O. Epithymum D. C.* si intre *O. Galii Duby*, inse mai apröpe de celu d'antäiu, de care cu deosebire se distinge prin lobulii labiei superiöre indereptati inainte, apoi prin aceea, cà lobulu mediu alu labiei inferiöre nu este inca odata asiá de lungu, càtu cei laterali. Parasitica pre Thymus, Galium, in reg. montana.
O. minor Sutt. *V. mititelu.* Parasitica pre Labiate. Din susu de comun'a Rodn'a-nöua apröpe de tunelu.
O. coerulea Vill. *V. albestriu.* Parasitica pre Composite.
O. flava Mart. *V. galbinu.* Dupa H. V. X. J. p. 127 si F. Fl. Tr. 2226 indicatu la Rodn'a nu amu aflatu. De altcumu Schur in E. Tr. la Nr. 2712 nu amintesce acésta localitate.

Lathraea L. Lotriona.

- L. Squammaria L.** *L. scamösa* (Murea padurei. Pre aci se numesce „Cucuruzu de padure).“ Prin paduri la radeciniile arboriloru.

Pedicularis L. Paduchernitia (Paduchieriu).

- P. versicolor Wahlbrg.** (*P. flammea Wulf — non L.*). *P. infaccarata.* Numai la virvulu alpelui Ineu la 2200 m. Pre alpele Corongisii (F. Fl. Tr. 2261) nu amu vediatu.
P. verticillata L. *P. verticelata* (Paduchieriu, Vtrtejulu pamentului). Pre pascatorii subalpine si alpine.
P. exaltata Bess. (*P. transilvanica Schur*). *P. exaltata.* Pre pascatorii in reg. montana.
 β . *carpatica mihi.* Pre pascatorii in regiunea subalpina. La plânt'a de aci, precumu si la cele primite sub numirea de *P. exaltata Bess.* este calicele pre partea anteriöra semi-bifidu, pre partea esterna glabru (nu vilosu cá la *P. Hacquetii Graf.*), numai la gura desu si scurtu perosu. Staminele parte numai cele 2 mai lungi barbate la virvu, si cele 2 mai scurte glabre, séu parte si acestea, inse mai putienu barbate.
 Plântele cari provinu in regiunea subalpina (*carpatica mihi*) suntu mai mici, dela 0.16—0.35 m. — Spic'a le este mai indesuita, mai scurta si in proportiune mai grösa, ér' cele ce provinu in reg. montana suntu mai inalte, spic'a mai lunga: mai putienu indesuita si proportionalmente mai subtire. Pre valea Bistritiei-aurie — teritoriulu Bucovinei — amu aflatu esemplare mai pana la 1 metru de lungi, spic'a apröpe 1/2 m. florile indesuite si tóte 4 filamentele la virvu barbate.

Din Marmati'a amu primitu sub numirea de *P. Hacquetii Graf.* esemplare, care corespundu intru tóte forme de mai susu β .

- P. Hacquetii Graf.** *P-ti'a lui Hacqueti.* Dupa F. Fl. Tr. 2255 indicata pre alpele Corongisii, precumu si
P. foliosa L. *P. foiösa.* Dupa B. Tr. 1249 si S. E. Tr. 2734 indicata pre alpii dela Rodn'a nu provinu pre acesti alpi, ci se referescu la *P. exaltata Besser.*

P. foliosa L. din valea Tatarc'a in Bucovin'a (Fl. Buc. p. 276) inca se referesce la *P. exaltata Bess.* dupa cumu m'amu convinsu la faci'a locului.

Urmatörele specii:

- P. asplenifolia Flörke.** *P. feregösa.* Dupa B. Tr. 1248, — F. Fl. Tr. 2245 si S. E. Tr. 2724 indicata pre alpii Gemenea, Stolu.
P. rostrata L. *P. rostrata.* Dupa B. Tr. 1254 si F. Fl. Tr. 2244 indicata pre alpele Galati.
P. Barrelieri Rchb. *P-ti'a lui Barrelier.* Dupa F. Fl. Tr. 2247 indicata pre alpele Ineu.
P. atrorubens Schl. *P. intunecata.* Dupa F. Fl. Tr. 2249 indicata totu pre alpele Ineu.
P. comosa L. *P. comösa.* Dupa H. V. X. J. p. 149 si F. Fl. Tr. 2252 indicata pre alpele Corongisii.
P. recutita L. *P. ciungarita.* Dupa B. Tr. 1251, — F. Fl. Tr. 2258 si S. E. Tr. 2737 indicata pre alpii Virvulu-Omului, Corongisii, Rotund'a, Negrilés'a si Gemenea, si in fine
P. acaulis Scop. *P. olöga.* Dupa F. Fl. Tr. 2262 indicata pre alpele Ineu, nu le-amu aflatu, si suntu de parere, cà celu putienu in respectulu determinarei unoru dintre acestea specii s'a comisu erori.

Tozzia L. Tozia.

- T. alpina L.** *T. alpina.* La locuri umede, langa parae in reg. subalpina.

- Melampyrum L. Melampiru (Grapeperitia, Gior-moiagu).**

- M. arvense L.** *M. de agrii* (Grâu negru, Carpena, Médianöpte). Pre agrii, praturi, intre semenaturi.

β. hybridum (M. Pseudo-barbatum Schur). Florile alburii-galbinae cá la *M. cristatum* L. Cu form'a normala, ici, colea (la Rodn'a-vechia).

P. nemorosum L. *β. montanum* mihi. *M. albestrii* (Carpena. Pre aci se numesce „Soru cu frate“). Prin tufisiuri, poieni, la marginea padurilor. Calicele, cu exceptiunea nervilor si a dentiloru, ce suntu scurtu si aspru perosi, de totu glabru.

Foile tulpinale 8—18 ^m/_m late. Acésta forma difera de *M. subalpinum* Kerner (Ung. Diagn. p. 97) numai prin foile si bracteele mai late.

M. saxosum Bmgt. *M. albu*. In locuri montane si subalpine pre lãnga arbori, séu prin érba la locu umbrosu. Corol'a alba. De altcumu consuna cu *M. sylvaticum* L.

M. sylvaticum L. *M. selbatecu*. Prin tufisiuri si la marginea padurilor in reg. montana si subalpina.

Pre alpii Ineu si Corongisiu (H. V. X. J. p. 149 si F. Fl. Tr. 2241) nu provine, si se referesce la *M. saxosum* Bmgt.

M. saxosum Bmgt. si *M. sylvaticum* L. suntu usioru de destinsu prin colórea corolei.

Rhinanthus L. *Clocoticiu* (Crést'a cocosiului).

Rh. major L. (*Alectorolophus major* Rchb). *Cl. mare*. Pre praturi, pascatorii.

Rh. hirsutus All. (*Rh. Alectorolophus* Poll). *Cl. flocosielu*. Pre praturi umede in Valea Sieului.

Rh. minor Ehrh. (*Alectorolophus parviflorus* Wallr.). *Cl. maruntu*. Pre praturi, de comunu,

Rh. alpinus Bmgt. *Cl. alpinu*.

α. angustifolius Gaud. Ambele forme pre praturi si pascatorii in reg. montana si subalpina.

Bartsia L. *Bursuca* (Bartia).

B. alpina L. *B. alpina*. Pre alpi.

Euphrasia L. *Eufrasia* (Burunitia).

E. Odontites L. *E. rosia* (Duntiu). Pre praturi si alte locuri umede in reg. inferióra si montana.

E. lutea L. *E. galbina*. Prin tufisiuri in Valea Sieului.

E. Salisburgensis Funk. (*E. alpina* D. C.). *E. de Salisburgi'a*. Pre alpele Corongisiu la locu stãncosu, si substratu de varu.

E. officinalis L. *E. officinala* (Burenitia, Siluru, Burenitia alba, Flóre de ochi).

α. pratensis Rchb. (*E. Rostkoviana* Hayn.).

β. nemorosa Pers. (*E. stricta* Host).

γ. coerulea Tausch.

δ. micrantha Rchb.

Formele *α β*. pre praturi campuri, prin tufisiuri, la marginea padurilor; form'a *γ* in locuri montane umede, éra form'a *δ* pre alpi.

Veronica L. *Veronica* (Ventrilica).

V. arvensis L. *V. de câmpu*.

β. simplex (*V. romana* Schmidt). Pre agrii, praturi, colini, erbóse, lãnga cali.

V. acinifolia L. *V. matacinósa*. Pre agrii la comun'a Ragl'a.

V. agrestis L. *V. de agrii*. Pre agrii, prin gradini, lãnga cali. mai raru cá cea posterióra.

V. polita Fries. *V. lucitóre*. Pre agrii, prin gradini, lãnga muri, garduri.

V. Buxbaumii Ten. (*V. Tournefortii* Gm.). *V. subtirica*.

β. parvifolia (*V. hospita β* D. C.). Ambele forme pre agrii, campuri, ruinaturi, prin gradini.

V. Beccabunga L. *V. de parae* (Bobornicu, Bribornicu, Blabornica). Lãnga séu pre parae, balti, la isvóre.

V. Anagallis L. *V. broscésca*. Totu la asemenea locuri.

β. tenella (*V. tenella* Schmidt). Cu form'a normala.

V. scutellata L. *V. scutelata*. Lãnga lacuri, pre balti, parae, locuri uliginóse, in reg. inferióra.

V. hederæfolia L. *V. cordata*. Pre agrii in Valea Sieului.

V. officinalis L. *V. officinala* (Ventrilica). Prin paduri si bercuri pâna pre subalpi.

V. Baumgartenii R. & Sch. (*V. petraea* Bmgt). *V. lui Baumgarten*. Pre alpii Ineu, Ineutiu, Gemenea, Obersi'a-Rebri.

V. urticaefolia L. *V. ursicaritia*. Pre locuri umede si umbróse in reg. montana si subalpina.

V. Chamaedrys L. *V. ciliata*. Prin tufisiuri, pometuri, gradini, la marginea padurilor in reg. inferióra.

V. prostrata L. *V. culcata*. La fontãna de apa minerala la Aniesiu lãnga Rodn'a-vechia.

V. dentata Schmidt. *V. dentiata*. Pre colini erbóse, lãnga cali, ici, colea.

V. latifolia L. *V. lata in foi*. Prin tufisiuri in Valea-Sieului.

V. foliosa W. K. (*V. spuria* var. *foliosa* Koch). *V. foiosa*. Prin gradini la comun'a Cãrlibab'a-transilvaniei, apoi si la cea bucovinena cultivata spre scopu medicinalu de casa. Pre muntele Lopadn'a (B. Tr. 19 si F. Fl. Tr. 2184 *β*. nu amu aflatu).

V. serpyllifolia L. *V. cimbrisorésca*. Pre locuri umede in reg. inferióra si montana.

V. nivalis Schur. *V. de néua*. In regiunea subalpina si alpina la locuri umede.

V. saxatilis Jacq. *V. de stãnci*. Pre alpele Ciblesiu la locu stãncosu.

Pre muntii Corongisiu, Heniulu si Petrosulu (F. Fl. Tr. 2193) nu amu vediutu.

V. bellidioides L. *V. rosatié*. Pre pascatoriile alpiloru Cisi'a. Petiorulu-talhariului si Pétr'a-busiocului. Pre alpii Virvulumului, Negrilés'a, Gemenea, Corongisiu (F. Fl. Tr. 2191) nu amu vediutu, este inse probabilu cá provine.

V. alpina L. *β. integrifolia* Schrank. *V. alpina*. Pre alpii Ineu, Ineutiu, Galati, Gemenea, Obersi'a-Rebri.

V. aphylla L. *β. depauperata* W. K. *V. golasié*. Dupa B. Tr. 31 *β*. si F. Fl. Tr. 2178 *β*. indicata pre alpii Ciblesiu si Arsulu nu amu aflatu.

V. orchidea Crautz. *V. orchidea*. Pre colini, prin tufisiuri, la marginea padurilor.

V. longifolia L. *β. media* Schrad. *V. lunga in foi*. Dupa H. V. X. J. p. 127 si F. Fl. Tr. 2186 indicata la Naseudu si Rodn'a nu amu aflatu in Valea Somesiului. Amu aflatu inse in Valea Sieului la locuri umede si umbróse, apoi dedata cu *V. foliosa* W. K. si la comun'a Nimigi'a-ungurésca din comitatulu Solnocu-Dobãc'a in vecinatatea comunei Moecodu.

Limosella L. *Limosela* (Canaru).

L. aquatica L. *L. de apa* (Canarulu baltei). Pre balti, locuri apatóse, lãnga parae.

Antirrhinum L. Juss. *Leuóie* (Gur'a leului, Buruiana de inu).

A. majus L. *L. mare*. Cult.

Mimulus L. *Mimulu*.

M. luteus L. *M. galbinu*. Cult.

M. maculatus L. *M. maculatu*. Cult.

M. moschatus Dougl. *M. mirositoriu*. Cult.

Digitalis L. Degetielu.

- D. purpurea L.** *D. purpurium*. Cult.
D. grandiflora Lam. (*D. ambigua* Murr). *D. grandifloru*.
 α. *acutiflora* (*D. grandiflora* Rchb).
 β. *obtusiflora* (*D. ochroleuca* Rchb).
 Pre locuri petróse, stâncóse, in reg. montana.
D. lutea L. *D. galbinu*. Dupa B. Tr. 1272 si F. Fl. Tr. 2150 indicatu pre alpii Galati, Stolu, Petrosulu si Tihulu nu amu afluat.

Linaria Tourn. Desf. Linaria.

- L. vulgaris Mill. Desf.** (*Antirrhinum Linaria* L.). *L. vulgara* (Inu selbatecu, Buruiana de inu). Pre agrii, prin tufisiuri, lãnga cali, pre locuri mai multu arenóse.
L. spuria Mill. *L. spuria*. Pre agrii si alte locuri mai multu lutóse.
L. Elatine Mill. *L. culcata*. Pre agrii, intre semenaturi in Valea Sieului si a Muresiului.
L. Cymbalaria L. *L. de muri* (Cimbolica). La locuri petróse in Valea Sieului.
 La Rodn'a in apropiarea topitoriiloru montane (B. Tr. 1263 si F. Fl. Tr. 2155) nu amu afluat.
L. alpina Mill. *L. alpina*. Dupa B. Tr. 1256, — F. Fl. Tr. 2160 si S. E. Tr. 2636 indicata pre alpii Corongisiu si Gemenea nu amu afluat.

Scrophularia L. Scrofularia (Bubaria, Póla).

- S. nodosa L.** *Scr. nodurosa* (Ursica négra, Érba négra, Frundia de buba rea). La locuri camu umede si umbróse in reg. inferióra si montana.
S. Scopolii Hoppe. *Scr. lui Scopoli*. La locuri umbróse in reg. subalpina si alpina.

Verbascum L. Luminarica (Luminare).

- V. Blattaria L.** *L. de molii*. Lãnga cali in Valea Sieului.
V. phoeniceum L. *L. violeta*. Pre locuri macre.
V. Lychnitis L. *L. infarinata*. Pre locuri sterile.
V. pulverulentum Vill. (*V. Lychniti* × *floccosum*) *L. pulverisata*. Pre locuri petróse, stâncóse, ici colea, rar.
 Cu tóte cà acésta specia se crede a fi o plãnta hibrida din *V. Lychnitis* si *V. floccosum*, totusi eu *V. floccosum* nu amu afluat in acestu tienutu.
V. nigrum L. *L. négra* (Captalanu negru, Cód'a lupului vî-neta). Lãnga cali, pre razóre, prin paduri, tufisiuri, pâna in reg. subalpina.
 β. *albiflorum*. Cu flori albe amu afluat lãnga drumulu de tiéra, ce duce din Valea Simesiului preste Rotund'a in Valea Bistritiei-aurie, dincolo de tunelu.
V. orientale M. B. *L. orientala*. Prin tufisiuri, lãnga cali (la comun'a Mititei).
V. phlomoides L. *L. vulgara*.
 α. *vulgare* (*V. phlomoides* Schrad).
 β. *nemorosum* (*V. nemorosum* Schrad).
 γ. *condensatum* (*V. condensatum* Schrad).
 Tóte acestea forme pre locuri mai multu nasipóse séu petróse si espuse sórelui.
V. phlomoidi-nigrum mihi. *Forma hibrida*. La fontân'a de apa minerala in Sãngiorgiu pre tufu de varu in societate cu ambii parinti.
V. thapsiforme Schrad. *L. rusticana*. (Cód'a vaciei, Cód'a lupului, Cód'a boului, Lipanu, Puru). Pre locuri petróse, sterile, aprópe de paduri séu tufisiuri in reg. montana (la Rodn'a-vechia, Rodn'a-nóua, apoi in Valea Bistritiei-aurie).

β. *cuspidatum* (*V. cuspidatum* Schrad). Totu la asemenea locuri mai rar.

Nicotiana L. Tabacu (Tutunu).

- N. rustica L.** *T. tieganescu*. (Baconu, Baconitia). Cult.
N. latissima Mill. (*N. macrophylla* Sprengl). *T. vulgaru*. Cult.

Hyosciamus L. Masalaritia (Masalariu, Nebunaritia, Sunatóre).

- H. niger L.** *M. négra*. Lãnga cali, pre locuri necultivate, ruinaturi, agrii, in apropiarea locuintieloru omenesci.

Nicandra Adans. Nicandra.

- N. physaloides Gärtn.** *N. judaica*. Cult.

Petunia Juss. Petunia.

- P. nyctaginiflora Juss.** *P. lipiciosa*. Cult.

Scopolina Schult. Scopolina (Bolundare).

- S. atropoides Schult.** *Sc. matragunosa*. In vali montane si subalpine la locuri umede si umbróse.

Datura L. Ciumafaia (Bolundaritia, Turbare, Lauru, Cium'a fetei).

- E. Stramonium L.** *C. vulgara*. Pre ruinaturi, lãnga cali, garduri, casi.

Physalis L. Papaleu (Papele).

- Ph. Alkekengi L.** *P. vulgaru*. Prin tufisiuri, lãnga garduri, ici, colea nu preste totu loculu.

Capsicum L. Piparica (Paprica, Piperusia, Piperiu turcescu, Chiparusiu, Chiparusia).

- C. annum L.** *P. annua* (Ardeiu). Cult.

Solanum L. Solanu.

- S. Lycopersicum L.** (*Lycopersicum esculentum* Mill.). *S. de lictariu* (Patlagele, Mere de paradisu). Cult.
S. Dulcamara L. *S. dulc-amaru* (Lesniciore, Lasnicióra). La locuri umede si umbróse, lãnga parae, valcele, riuri.
S. nigrum L. *S. negru* (Ztrna). Pre ruinaturi, agrii, lãnga cali, garduri, in gradini.
S. humile Bernh. *S. mititebu*. Totu la asemenea locuri, rar.
S. tuberosum L. *S. tuberosu* (Cartofi, Crumpene, Gramciri, Crumpiri, Napi, Baraboi, Barabule, Bologéne, Brandaburce, Hadaburce, Picioici, Picioarca, Mere de pamentu, Póme de pamentu, Tiermeru). Cult.

Atropa L. Matraguna (Matragiune, Mandragora, Nardragula, Erb'a codrului).

- A. Belladonna L.** *M. veninósa* (Beladona). Prin paduri frondóse si tufisiuri in reg. inferióra si montana.

Lycium L. Licina.

- L. barbarum L.** *L. vulgara*. Straplãntata prin gradini, pre lãnga garduri, ici, colea.

Syringa L. Malinu (Malinu rosiu, Liliacu, Jorgovanu, Scumpia, Scrinte).

- S. vulgaris L.** *M. vulgaru*.
 α. *floribus violaceis*.
 β. *floribus albis*.
 γ. *floribus majoribus violaceis, thyrsum compactus*.

S. chinensis Willd. *M. chinesescu.*

S. persica L. *M. persicu.* Tóte trei speciile cultivate prin gradini.

Fraxinus L. *Frasinu.*

Fr. excelsior L. *Fr. vulgaru.*

α. forma gen. Samaridele (fructele) la virvu tempite si oblice emarginate.

β. Samaridele la virvu tare ascutite si neemarginate.

γ. Samaridele la virvu tempite si neemarginate.

Prin paduri in regiunea montana si subalpina.

Ligustrum L. *Malinitia* (Malinu negru, Prunu selbatecu).

L. vulgare L. *M. vulgara.* Prin spineturi, tufisiuri.

Verbena L. *Verbena* (Sporicu).

V. officinalis L. *V. officinata* (Sporicu, Sporiciu). Pre rui-naturi, langa cali, muri, in apropierea de locuintie omenesci.

V. chamacdryfolia Juss. (*Erinus peruvianus* L.). *V. peru-viana.* Cult.

Mentha L. *Minta* (Isma).

M. sylvestris L. *M. selbateca* (Mint'a cailoru, Voestinitia, Voestnitia).

α. *canescens* (*M. canescens* Roth).

β. *nemorosa* (*M. nemorosa* Willd).

γ. *Brittingeri* Opitz.

La locuri apatose, langa parae, valcele, balti.

M. crispata Schrad. *M. incretita.* Cult. prin gradini pentru scopuri medicinale de casa.

M. sativa L. *α.* *vulgaris.* *M. vulgara.* Pre locuri umede, langa parae, valcele.

M. parviflora Schultz (*M. austriaca* Jacq). *M. parviflora.* Cult.

M. dentata Roth. *M. dentiata.* Cult. *Mentha parviflora* si *M. dentata* se numescu pre aci „Minta cretia.”

M. arvensis L. *α.* *vulgaris.* *M. de câmpu.* Pre locuri umede, langa parae, valcele.

(Va urmá).

Concertulu in lunca.

Poesia de V. Alecsandri.

(Lectiune in desp. VI alu scólei poporale elementarie, propusa din punctu de vedere logicu, gramaticalu-sintacticu, ortograficu si stilisticu).

Acést'a tema are locu càtra finea anului scolasticu, càndu copiii cei ce voru esí in acestu anu din scól'a de tóte dilele, voru fi invetiatu dejá din istori'a naturala despre florile, paserile, insectele etc., ce vinu inainte in acést'a poesia.

Pentru poesia, copiii trebuie se aiba o anumita cartica, in carea 'si scriu din càndu in càndu poesiele, ce se léga de propunerea diferiteloru obiecte de invetia-mentu, pr. istori'a, religiunea, istori'a naturala s. a.

Poesi'a acést'a copiii inca trebuie se o aiba scrisa in respectiv'a cartica. Invetiatoriulu a scris'o mai an-taiu pre tabla, scolarii au decopiat'o si asiá pre càndu

ajungemu la propunerea ei, toti copiii din acestu des-partiementu o posedu. Poesi'a e urmatórea:

„In poén'a tainuita, unde sboru luciri de luna
Flórea óspetiloru luncii cu grabire se aduna,
Cá s'asculte-o cantarétia revenita 'n primavéra
Din strainatatea négra, unde-i viéti'a multu amara.

Roiu de flacari usiurele, lucioli scanteitóre
Trecu in aeru, stau lipite de luminarele 'n flóre,
Respandindu prin crengi, prin tufe o vapae albastría,
Ce maresce 'n mediulu noptii dalb'a luncii feerie.

Éta vinu pe rondu, parechia, si patrundu cole 'n poéna
Bujorelulu vioiu, rumenu, cu naltuti'a odoléna,
Fratiori si romanitie, care se atienu la drumuri,
Clopotiei si mazurele imbetate de parfumuri.

Éta fraged'a sulcina, stelisióre, blande nalbe
Urmarindu pe busuioculu iubitoriu de sinuri albe.
Deditiei si garofitie parguite 'n focu de sóre.
Toporasi ce se inchina gingasieloru lacremióre.

Vine cimbrulu dela campuri cu fetic'a dela via,
Nufarulu din balta vine intristatu fàra soçia,
Si càtu elu apare galbinu, óchesiele viorele
Se retragu de elu departe, ridiendu veselu intre ele.

In poéna mai vinu inca elegante floricele,
Unele 'n condurii dómnei si 'n rochiti de rondunele;
Altele portandu in frunte, insirate pre o radia
Picaturi de róua dulce, care 'n umbra scânteiéza

Ele mergu, s'aduna 'n grupe, se ferescu de buruene,
Si privescu sosindu prin aeru sboratori cu mandre pene,
Dumbravenci, ganguri de auru, ce au cuiburi de metasa,
Ciocârlii, óspeti de sóre, rondunele-óspeti de casa.

Mierle vii siueratóre, cuculu plinu de ingamfare,
Gaiti'a ce imitéza ori-ce sunete bizare,
Stigleti, presuri, macalendri ce prin tufe se alunga,
Si doióse turturele cu doru lungu, cu jale lunga.

Éta vinu si gandaceii in hlamide smaltiuite;
Éta grieri, éta fluturi cu-aripióre pudruite,
Si culbeci, carii facu córne portandu'si cas'a 'n spinare...
La ivirea loru poén'a clocotescé 'n hobotu mare.

Éta 'n urma si albine aducéndu in gura miere...
Sboratorii gusta 'n graba dulcele rodu cu placere,
Apoi sorbu limpedea róua din a floriloru potire
Sioptindu floriloru in taina blande siópte de iubire..

Dar', tacere!.. Susu pe-unu frasinu unu linu freametu se aude!..
Toti remanu in asteptare. Cantaréti'a 'ncetu prelude.
Ventulu tace, frundi'a désa stá in aeru neclintita...
Sub o pandia de lumina lunc'a pare adormita.

In a noptii liniscire o divina melodia,
Cá suflarea unui geniú printre flori alinu adía
Si totu creşce mai sonóra, mai placuta, mai frumósa
Pàn' ce ample 'ntrég'a lunca de-o vibrare-armoniósa.

Ganditoare si tacuta lun'a 'n cale'i se opresce.
Sufletulu cu voluptate in estasu adencu plutesce,
Si se pare ca s'aude prin a raiului cantare,
Pe-ale angeriloru harpe lunecandu margaritare.

E privighitoarea dulce, care spune cu uimire
Tainele animei sale, visulu ei de fericire...
Lumea 'ntraga sta patrinsa de-alu ei cantecu fara nume...
Maculu singuru, rosu la faia, dorme dusu pre ceea lume!"

I. Istorisirea de invetiatoriu si scolari.

Invetiatoriulu infaiosieza cuprinsulu acestei poesie,
in unu modu usioru de intielesu, pr. s. e. e urmatoriulu:

In sfersitulu tomnei paserile calatore se duc in tieri
mai caldorse, pentru-ca in tier'a nostra ar peri de as-
primea iernei.

Insectele, pr. albinele se retragu in cosnitiele loru,
greurusii si alte insecte se ascundu in pamentu, prin
scorburele arboriloru, prin crepaturi de petri etc.

Brum'a oflesce florile din gradina si de pre campu;
frundiele arboriloru si ale celorlalte plante cadu.

Dupa aceea vine iern'a si totulu se acopere cu neua;
er' dupa cateva luni de ierna i se apropia numai si sfer-
situlu ei si vine cu pasi repedi dulcea primavera.

Caldur'a incaldiesce aerulu, desghietia pamentulu si
apele. Sementiele planteloru incoltiescu, resaru si cresc.

In gradine, in campu, prin lunci si poeni cresc
cu tota grab'a feliuri si feliuri de flori, cari dau aces-
tor'a o frumsetia deosebita. Sorele diu'a si lun'a cu ste-
lele noptea infrumsetieza si mai multu luncile si poenile
pline de flori mirositoare; er' paserile cantatore, ce s'au
reintorsu din streinatate, impreuna cu florile si radiele
lunei inaltia preste mesura frumseti'a din acestea locuri.

Luminarelele, bujorelulu, lacramiorele, viorelele, con-
duriu domnei s. a. multe, suntu florile ce se aduna, ce
crescu prin poeni. Mai in tote serile, noptile si dimi-
netiele suntu incarcate cu picaturi de roua.

Acestea flori cresc unele langa altele si nu le prea
place a fi in apropierea buruenelor, de cari inca suntu
prin poeni si lunci. Se pare ca ele au iubire catre pa-
serile cantatore, pr. ganguri, ciocarlie, rondunele, mierle,
turturele, cari suntu frumoase ca si ele si sciu si canta
frumosu.

Gandaceii, fluturii si melcii, precumu si albinele s. a.
inca se preambila multu prin lunci si poeni si aflarea
loru aici mai adauge si mai multu la frumseti'a de acolo.

E de minune frumosu in o astfelu de lunca cu flori
de totu feliulu, cari de cari mai frumosu colorate, cari
de cari mai frumosu mirositoare, cu paseri dragalasi, cu
insecte deosebite si cu lun'a, carea 'si versa radiele sale
preste ea. Dara nici odata nu e mai frumosu, ca in
mediulu noptii, candu dulcea priveghitoare, carea dintre
tote paserile canta mai frumosu, — incepe a canta. A-
tunci pare ca ventulu de locu nu mai sufla, frundiele nu
se mai misca, si lunc'a si poen'a pare ca dormu la lu-
min'a lunei.

Candu noptea e mai liniscita, cantarea cea fara se-
menu a priveghitoarei, singura numai de-abia se aude
printre frundie. Ea canta din ce in ce mai tare, totu
mai placutu, totu mai frumosu, pana candu intrég'a lunca
e plina numai de o unica cantare minunata, de aceea a
priveghitoarei.

Lun'a pare ca atunci inceteza de a mai merge; su-
fletulu omului, ce aude o astfelu de cantare, e atatu de
desfetatu si de incantatu, in catu nu se mai simte pre
pamentu, si pare ca aude atunci versuri de angieri.

O! Catu e de fericita atunci acest'a pasere nevi-
novata! Ea spune prin cantarea ei, catu e de indestu-
lata, catu e de fericita in starea in carea se afla. Ori
ce si ori cine se afla in giurulu ei, se minuneza de can-
teculu ei, ce nu mai are parechia pre lume. Numai
singuru maculu dorme atunci dusu pre ceea lume!

(Dupa acest'a se provoca unulu din scolarii cei mai
buni a o reproduce. Daca vede inv. ca le e cu greu,
o mai espune elu odata ori de doue ori, dara totu in
modulu de mai susu; apoi urmédia a o nará si mai multi
scolari pre rendu).

II. a) Cetirea poesiei de catre invetiatoriu si scolari.

b) Tractarea logica.

Ceea ce amu istorisitu eu si unii dintre voi, se afla
si in carticelele vóstre de poesia. Acestea carticele lu-
ati-le a mana! Pre banci, unulu, doi, trei! Deschideti car-
ticelele la poesi'a, carea ati scris'o mai in urma!

(Invetiatoriulu inca e bine se aiba o atare carticica,
ca modelu, pentru ale scolariloru. Din acest'a carticica
invetiatoriulu cetesce rar si la intielesu pana la fine;
er' scolarii ilu urmarescu in ale loru. Dupa aceea pro-
voca pre unu scolaru din cei mai buni se o cetesca er'
intraga. Mai incoló póte provoca se cetesca unulu cate
un'a, doue, trei ori mai multe strofe si mai departe al-
tulu, ca pana la finea poesiei se se perondeze mai multi
copii. Se intorce apoi er' la inceputu si asiá procede,
pana candu cetescu cu totii. Dupa cetire urmédia trac-
tarea logica).

Acumu voiu mai ceti eu odata titlu'a poesiei. Ce-
tesce-o si tu O! Ce se numesce lunca? Unde e lunc'a
nostra? Are ore fia-care comuna lunca? Ce se afla in
lunca? (erburu, flori, paseri, insecte, vite la pasiune,
omeni s. a.)

V'amu fostu spusu odata, ce numimu concertu. Care
imi va sei spune acumu? V'ati uitatu! Amu disu ca suntu
multe feliuri de concerte. Care dintre voi a auditu band'a?
La noi in O. (in cutare locu si la cutare timpu) au ve-
nit nescari tigani. Unulu avea cetera, altulu flauta,
altulu trimitia si altulu o cetera mare (gurduna). Toti
au inceputu a canta cu acelea instrumente de odata a-
ceeasi cantare si au continuatu pana la sfersitulu ei. Apoi
au disu toti impreuna mai multe cantari unele dupa al-
tele. Sciti, cari ati auditu, cu catu au disu ei mai fru-
mosu, ca atunci, candu ar fi disu numai cu o cetera. Cei
4 musicanti, ca asiá se numescu, au facutu unu concertu,

V'amu mai spusu, că cantaretii in biserica, cu cantarile lor, preotulu cu rogatiunile sale, crestinii rogan-du-se, luminele ardiendu, tragerea clopoteloru s. a. facu impreuna ér' unu concertu.

Amu disu si aceea, că pre la orasie se facu sér'a petreceri, la cari petreceri unii canta o cantare, altii alt'a, unulu canta cu ceter'a o cantare frumósa, altulu declaméza o poesia, cum faceti de multe ori si voi, si altii tienu o oratiune (predicatia), despre acestia se dice că facu unu concertu.

Priveghitórea inca face unu concertu, concertulu in lunca. Cine face concertulu in lunca? Se nu mai uitati ce se numesce concertu!

Cetesce strofa antáia R.! Ce ai cetitu? Ce insemnéza poéna? Unde suntu poeni? (in paduri). Cumu se dice că e poén'a? (tainuita). Poén'a tainuita se numesce, pen-tru-că ea e cumu amu dice, camu ascunsa dinaintea ómeniloru. Prin ea numai cându si cându mergu ómenii. Tocmai nóptea numai arareori se afla ómeni prin poéna. De aceea se si dice că ea e ascunsa, e tainuita. Unu omu care e inchisu in temnitia, cumu ilu potemu numi? etc. Cumu mai póte fi poén'a? (mare, mica, frumósa, de-partata etc.).

Ce face lun'a nóptea? Dar' diu'a? (nu lucesce). In tóte noptile lucesce lun'a? Pentru ce nu lucesce lun'a in tóte noptile? Pentru ce nu lucesce ea diu'a? Pentru ce se dice óre că in poéna sboru luciri de luna? Asiá e, radiele lunei si ale sórelui, cari suntu radie de lumina, vinu la pamentu cu multu mai repede, cá cumu sbóra o pasere, de acea se póte dice si se si dice, că radiele séu lucirile lunei sboru.

Numai in poéna vinu séu sboru luciri de luna? (nu). Pre unde mai sboru ele? Pentru ce se amintesce aici nu-mai de poéna? (pentru-că in acést'a poesia se vorbesce numai de poéna). Cine se aude in poéna? Ce va se dica flórea óspetiloru luncei? Cine suntu óspetii scólei? (scolarii). Scolarii cari se se pórtá mai bine, suntu flórea óspetiloru luncei. Scimu că in poéna, in lunca, resaru, se aduna óspeti deosebiti, cari preste iérna nu erau aici. Resaru erburi, flori, vinu paseri, mierle etc. Florile cele mai frumosu colorate si mirositóre si paserile cele mai placutu cantarétie, ce suntu in lunca, se numescu flórea óspetiloru luncei? Mai di si tu odata! Cumu se dice că se aduna acesti óspeti? (cu grabire). Cumu veti dice in locu de cuventulu grabire? Pentru ce se aduna? (că se asculte o cantarétia). Ce e cantarétia? (o pasere). Ce feliu de cantarétia? (revenita in primavéra). Adeca carea a venitu inderaptu de odata cu primavér'a. De unde a venitu aceea? (din strainetatea négra). Ce intielegemu aici prin cuventulu strainetate? (alte tieri). In ce parte de pamentu amu invetiati noi, că se ducu tómn'a paserile calatóre?

In catrau mergu ele? (spre médiadi). Ce intielegemu cându dicemu, că strainetatea e négra? (neplacuta). Bine e undeva pentru voi, cá in cas'a vóstra? Dar' in alte tieri? Dar' paseriloru le place undeva, cá in tiér'a nóstra? Ele petrecu la noi, primavér'a, vér'a si tómn'a si numai iérn'a o petrecu in alte tieri. De aici se vede,

că loru le mai place in tiér'a nóstra, căci omului inca unde'i place acolo siede mai multu. Apoi iérn'a numai de sila se ducu dela noi bieteles paseri. Cumu e viéti'a paseriloru in strainetate? (multu amara). Asiá dara, nu numai amara, dara tare, fórte, multu amara. Cumu le e viéti'a unor'a la noi? (dulce). Asiá e si cu ómenii. De ar traí câtu de bine in alte tieri, totu nu le place cá in patria. Noi amu invetiati o poesia, in carea unu poetu se plange câtu e de amara strainetatea si in aceea dice elu mai de multe ori: „fia pànea câtu de rea, totu mai bine 'n tiér'a mea“! Mai di si tu odata, cu cuvintele tale ce se cuprinde in strofa antáia G.! Inca odata M.!

Cetesce strofa a dóu'a N.! Ce se numesce roiu de albine? La stelele de pre ceriu le potemu dice roiu de stele. Unu omu, care are multi copii, se dice că are unu roiu de copii. Dar' ce va insemná roiu de flacari? Asiá e, multe flacari unele lãnga altele. Cumu suntu flacarile acelea? (usiorele). Prin usiorele se intielege că flacarile acelea nu suntu mari nici tare stralucitóre. Cumu se dice mai departe că suntu flacarile? (luciosi scanteitóre). Luciosi, adeca lumatóre, cari luminéza cá luminile. Scanteitóre, cari se vedu cá scanteile, ce se nascu din lovitur'a cremenei cu amnariulu si cá acelea, ce saru din focu, cându elu arde cu flacari. Ce se dice mai departe despre flacari? (trecu in aeru). Adeca flacarile acelea, cá si ale focului si luminei, se intindu in susu si in laturi prin aeru; căci veti fi vediutu voi, că flacar'a focului nu e numai chiaru pre lemnu, ci se intinde, se ridicá, trece in susu prin aeru. Se dice apoi mai departe, că acelea flacari stau lipite de flórea luminareloru. Ce suntu luminarelele? (flori, thapsus verbascum. E bine cá invetiatoriulu, florile ce vinu inainte in acést'a poesia, se le aiba in realitate la propunerea acestei poesii, ori cele ce nu le póte capatá, se fia si in chipuri. Asemenea se faca si cu paserile, insectele, si celelalte animale, ce obvinu in poesi'a presenta). Alege luminariu a dintre acestea flori! Arata-o si in chipu! Florile cele galbine suntu cá totu atâtea lumini, precumu suntu si luminarelele. De aceea se dice aici, că corol'a luminareloru, carea e galbina, e cá o flacara. Cumu intielegeti dara voi acestea dóue renduri? Ce se dice mai departe in rendulu alu treilea? Cine imprascie séu respandescu printre crengi si tufe o vapaia séu o flacara? (corol'a luminareloru). Cumu e vapai'a aceea? (albastria). Ce suntu crengile, ce tufe? Cumu dicemu cu altu cuventu in locu de vapaia? Cumu e si flacar'a luminei si a focului? (albastria). Lumin'a, ce o respandescu luminarelele, marescu frumseti'a luncei in mediulu noptiei. Dalb'a, insemnéza alb'a. Sciti că si in colinde diceti in locu de florile albe: „florile dalbe.“ Aici inse cuventulu dalb'a, nu va se insemneze chiaru alb'a, căci faci'a luncei nu póte fi chiaru alba, nici diu'a, nici nóptea. Feeria, prin acestu cuventu se intielege farmeculu luncei. Mai di si tu odata cu cuvintele tale intielesulu acestei strofe!

Cetesce strofa a trei'a! Ce flori mai suntu in poéna afara de luminarele? Resaru florile totu-deodata, adeca vinu ele totu-deodata pre lume? (nu, ele vinu séu resaru unele dupa altele, adeca pe rendu). Sciti că loru inca le

place că si ómeniloru se traiésca in societate, adeca parechia. Si inca la unele le mai place unu feliu de pamentu, la altele altulu. Asiá bujorelulu cresce lângá odoléna, càci le place totu acelasi locu si pare-cà ele se iubescu amen-dóue mai multu cá cu alte flori, asemenea fratorii cu romanitiile si clopotieii cu mazererele. Se dice mai de parte, cà patrundu colea 'n poéna, adeca se baga, séu mai bine disu, resaru in poéna parechia, adeca dóue cu dóue, in acelasi timp. Pentru ce se dice despre bujorelu (*phaeonia officinalis*) vioiu, rumenu? Asiá e, pentru-cà corol'a lui e rosia, rumena, apoi faci'a rosia arata si la ómeni cà suntu sanetosi, si cându omulu e sanetosu, mai totudéun'a e voiosu séu vioiu, càci sanetatea e binele celu mai mare pentru omu. Arata bujorelulu! Arata odolén'a! (*valeriana officinalis*). Arata fratorii si romanitiile! (*chamomilla*). Pentru ce se dice despre acestea, cà se atieniu la drumuri? Asiá e! Acestea flori cresc si traiescu, adeca se atieniu mai cu séma pre marginea drumurilor; dara totusi si in poéna. Cari suntu clopotieii? (*campanula*). Cari mazererele? Se dice mai departe despre clopotiei si mazererele, cà suntu imbetate de parfumuri. Materi'a mirositóre din flori o numimu si parfumu. Acestea flori au multu parfumu; si ne inchipuimu cà ele se imbéta de mirosulu loru, fiindu-cà si ómenii ce le mirósa inca se satura, se imbéta chiaru de parfumulu loru. Mai di odata cu cuvintele tale, ce se cuprinde in acést'a strofa L.!

Cetesce strof'a a patr'a C. ! Arata-mi sulcin'a dintre florile acestea (*mellilotus officinalis*, *coerulea alba*); cari suntu stelisiorele (*aster amellus* — mai multe specii); nalbele (*malva*); care e busuioculu (*Ocimum Basilicum*)? Deditieii (*anemone ranunculoides*), garofitiile (*dianthus cartusianorum* etc.), toporasii (*viola mirabilis*), lacramiorele (*margaritarelele polygonatum vulgare*). Ce se dice despre sulcina? (cà e frageda). Óre pentru ce! Mai spune-mi ceva fragedu! Pentru ce óre se dice despre nalbe-blande? Se dice despre sulcina, stelisióre si nalbe, cà urmarescu pe busuioculu, adeca ele, ne inchipuimu éra, cà iubescu pre busuiocu si de aceea cresc odata cu elu si in apropiarea lui. Care e sinulu omului? Care e bráulu? Ce punu fetele de pre la sate la bráu, séu la sinu? (flori, intre cari mai cu séma busuiocu). Fetele iubescu busuioculu si ne inchipuimu cà si elu le iubescu pre ele si inca cà iubescu cu deosebire sinulu feteloru, de aceea se dice aici, cà elu e iubitoriu de sinuri albe! Fetele âmbla cu camesi'a alba mai in totudéun'a, de aceea se dice, cà sinulu loru e albu. Adeverat'a iubire a busuiocului inse ne-o inchipuimu, cà e pentru frumseti'a loru si cà e indreptata spre persón'a loru, spre inim'a loru; de si nu e mai puçinu adeveratu, cà pre unu omu cu haine murdarie, nespalate nu-lu iubescu nime. Cumu trebuie dara se fia si hainele vóstre? La ce se mai intrebuintiéza busuioculu? (cu elu se botéza). Pentru ce se dice despre deditiei si garofitie — pàrguite in focu de sóre? Asiá e! Faci'a deditieiloru e galbina rosietica, sémena cu flacar'a, ér' a garófeloru rosia-aramia; omului i se pare cà corol'a loru e pàrguita, pàrlita, arsa de sóre. Cumu mai dicemu in locu de pàrguita? (pàr-

lita, arsa). Ce se dice despre lacrimióre? (gingasia). Adeca ele suntu delicate, suntu flori frumóse si tare iubite de ómeni, càci resaru de timpuriu primavér'a. Ómenii le pretiuiescu mai multu cá pe toporasi si pare cà chiaru toporasii se tienu mai pe josu de càtu lacramiórele; de aceea se dice cà li se inchina loru, càci numai unui lucru mai insemnatu se póte cineva plecá, inchiná. Mai di odata cu cuvintele tale intielesulu acestei strofe!

Cetesce mai departe T. ! Ce ai cetitu in acést'a strofa? Camu pe unde cresce cimbrulu? Dar' fetic'a? (*Fedia cornucopia*). Vine cimbrulu dela campuri cu fetic'a dela via, insémna cà, cimbrulu si fetic'a inca vinu séu cresc in poéna. Nufarulu (*nuphar luteum*) din balta vine intristatu, ce va se dica acést'a? Asiá e! Elu cresce mai cu séma prin balti, dar' prin locurile apatóse din poeni inca cresce. Pentru ce se dice intristatu? (pentru-cà elu cresce fàra soçia). Prin locurile, pre unde cresce nufarulu, nu prea cresc alte flori, de aceea se dice cà ele vine séu cresce fàra soçia in apropiere. Ce colóre are nufarulu? (galbina). Ce colóre au viorelele? Cari suntu mai frumóse? Pentru ce se dice cà ele suntu óchesie? Crescu viorelele in apropiarea nufarului, adeca prin balti? (nu). Ele se retragu, se tragu indereptu, cresc departe de nufaru, si pare-cà ele fiindu mai frumóse, aru batjocóri pre nufaru, care e cá omulu galbinu si urítu, afara de aceea singuru, adeca parasitu de tóta lumea; ridiendu veselu intre ele, adeca ne inchipuimu cà viorelele ridu unele cu altele pline de veselie. Potu ride viorelele si alte flori si plante? Potu ride mineralele si animale? (nu, numai omulu singuru póte ride si plange). Cá poesi'a inse se fia mai frumósa, poetulu dà, adscrie floriloru insusiri omenesci. Arata-mi plantele ce vinu inainte in acést'a strofa! Se-mi esplici inca odata intielesulu acestei strofe!

Cetesce strof'a urmatóre! Ce se dice in acést'a strofa? Ce flori mai vinu séu mai cresc inca in poéna? (elegante floricele). Elegante floricele, insemnéza: floricele fórté frumóse. Cari suntu acelea? (*Conduirii-dómnei-Tropaeolum*, *majus*, *minor* etc.). Arata acést'a flóre in natura, arata-o in chipu! Cari suntu rochitiile rondunelei (*Convulvus arvensis* etc.). Cumu se numesce la noi acést'a flóre? (volbura). Arata-le! Ce se dice mai incolo? (Altele portandu in frunte, insirate pre o radia, picaturi de róua dulce, care in umbra scánteiéza). Ce se intielege prin altele? (flori). Ce e róu'a? Cumu e ea pre plante? in picuri séu picaturi). Pentru ce se numescu picaturile de róua dulci? Pentru-cà picaturile de róua suntu mai de folosu pentru plante de càtu ori-ce dulcétia. Au florile frunte cá omulu? Ce vomu intielege dara prin fruntea floriloru? Vomu intielege virfulu floriloru, care cá si fruntea la omu, este in partea cea mai de-asupr'a a loru. Omului i se pare cà picaturile acelea suntu insirate cá margelele pre unu firu. Firulu acel'a nu e de atia, ci o radia de lumina. Despre picaturile de róua se dice mai incolo, cà scanteiéza. Adeca chiaru si in umbra, in intunerecu inca luminéza acelea picaturi, cá nisce scantei. Cumu se nasce róu'a? Cumu se formédia umbr'a? Mai cetesce odata acést'a strofa si spune cu cuvintele tale, ce se cuprinde inca!

Cetesce strofa, carea urmédia acumu D.! Ce suntu buruenile? Cari dintre plantele de pre mésa suntu burueni? Arata-mi burueni in chipuri! Arata-mi in chipu dumbravencele, gangurii, ciocarliele si rondunelele! Ce feliu de animale suntu ele? Folositoare-su séu stricatióse? Cu ce se nutrescu? Cumu se prasescu paserile. Placele floriloru se crésca lângá burueni? Ele se aduna, crescú in grupe, adeca unele lângá altele in cercuri, si fiindu-cá la flori nu le place chiaru totu acelasi soi de pamentu cá la burueni, dicemu cá ele se ferescu de burueni, cari suntu urite si puturóse. Cumu dicemu cu altu cuventu in locu de privescu? (se uita). Cine sosescu in poéna? Prin ce sosescu? (prin aeru). Ce e aerulu? Ce suntu sboratorii? (paseri). Cu ce suntu acoperite pre corpu paserile? Cumu suntu penele? (mandre, frumóse). Au ochi florile, cá se póta priví? Dar' pentru ce se dice totusi cá privescu? Poetulu é' atribuite floriloru insusiri omenesci, cá poesi'a se fia cu atát'a mai frumósa. Aceea inse e adeveratu, cá ce e frumosu trage la frumosu si asiá ne inchipuimu, cá si florile cele frumóse se uita cu dragu cátra paserile cele frumóse, é' de burueni se ferescu; acést'a inse numai ni-o inchipuimu, dar' nu scimu cá e dreptu ori ba! Pentru ce se dice cá gangurii suntu de auru? Asiá e, pentru-cá ei au pene de colóre galbina, cá aurulu. Unde au totusi pene de colóre négra? Cu ce se nutrescu? Pentru-ce se dice cá cuiburile loru suntu de metasa? Ei 'si facu cuibulu din lána, pene si alte materii moi, de si nu voru fi chiaru asiá de moi cá metas'a. Ce facu ciocarliele dupa-ce resare sórele? (Atunci le place loru mai tare, se totu inaltia cátra sóre si canta fórté frumosu). De aceea se si numescu óspeti de sóre. Pentru ce se numescu rondunelele óspeti de casa? Mai di odata cu cuvintele tale intielesulu acestei strofe!

Cetesce strofa carea urmédia H.! Ce paseri vinu inainte aici? Arata-le in chipuri! Mierlele au unu viersu puternicu, séu viu, la care 'i mai dicu si siueratu. Ce mai siuera inca? (sierpii). Noi amu fostu invetiatu despre cucu, cá pare-cá elu s'ar totu falí, s'ar ingamfá cu viersulu seu, care de altcumu nu e frumosu, de aceea se dice cá e plinu de ingamfare. Despre cari ómeni se dice cá suntu ingamfati? Despre cari paseri amu invetiatu noi cá potú cantá si cá alte paseri 'si potú pronuncia' chiaru unele cuvinte? (gaiti'a, papagalulu, lupulu vrabeloru s. a.) Multe cuvinte ciudate, bizare póte rostí si gaiti'a. Daca dici unu cuventu inaintea ei si dupa aceea ilu dice si ea pre acel'a, atunci dicemu cá ea imitéza acelu cuventu. Dicemu s. e. cióra si ea respunde cióra, atunci gaiti'a a imitatu cuventulu cióra. Ce insemnéza dara a imitá? Paserile sboru unele dupa altele prin tufe, adeca se alunga unele pre altele. Ce se intempla cu turturéu'a dupa-ce 'i móre soçiulu? (gelesce cátu traiesce si-si totu doresce soçiulu). De aceea se si dice in acést'a poesia, cá ele suntu cu doru lungu si jale lunga. Care mai scie recitá poesi'a: „turturic'a“?

(Va urmá).

PARTEA OFICIALA.

Nr. 171/1881.

Procesu verbalu

luatu in siedinti'a extraordinaria a comitetului Asociatiunei transilvane pentru literatur'a romana si cultur'a poporului romanu, tienuta la 4 Iuliu st. n. 1881.

Presiedinte: Iacobu Bolog'a, vice-presiedinte.

Membri presenti: Paulu Dunc'a, Elia Macellariu, Iosifu St. Siulutiu, Visarionu Romanu, Ioanu Popescu, Partenie Cosm'a, dr. D. P. Barcianu, Demetriu Comsi'a, Nicolau P. Petrescu, Eugenu Broté.

Secretariu: Georgiu Baritiu.

§. 115. Presidiulu face cunoscutu, cá la recursulu inaintatu din siedinti'a comitetului dela 6 Iuniu a. c. cátra ministerulu de interne, in contr'a ordinatiunei vice-comitelui comitatului Sibiiu in cestiunea espositiunei, resolutiunea negativa ni s'a si comunicatu prin organele comitatului; observa totuodata, cá acésta cauza fiindu de urgentia extraordinaria, a denumitu pentru ea de referinte pe dlu advocatu Partenie Cosm'a, carele a compusu recursulu. Dupa aceste referintele resuma starea cauzei in urmatórele:

„Vice-comitele comitatului Sibiiu dlu Augustu Senor prin harti'a sa dto 30 Iuniu 1881 Nr. 5261 comunica cu presidiulu Asociatiunei resolutiunea dlui ministru de interne Tisza, referitória la apelat'a comitetului dto 6 Iuniu a. c. in cestiunea espositiunei.

Totuodata comunica si normativulu ministrului de interne dto 2 Maiu 1875 Nr. 1508 pres. referitoriu la reuniuni, ambele spre scire si acomodare.

Resolutiunea ministrului este urmatórea:

„Ministrulu de interne ung. reg. Nr. 28784.

Onorabile Domnule!

„Comitetulu Asociatiunei transilvane pentru literatur'a si cultur'a poporului romanu, apelandu ordinatiunea on. dtale din 1 lunei c. Nr. 4492, prin care, amintit'a Asociatiune, cá un'a care nu este indreptatita a arangiá espositiuni nationale, a fostu reflectata la strict'a observare a statuteloru — te insciintiezu pre onoratu dta, cá respingendu apelat'a, aprobu amintit'a ordinatiune a dtale, cá deplinu motivata.

Te provocu, cá despre acést'a se se incunosciintieze interesatii in modu oficialu, se li se comunice normativulu ministrului de interne din 2 Maiu 1875 Nr. 1508 pres., precumu si aceea, cá nu titlulu acceptatu pentru numirea espositiunei este motivulu din care s'a aprobatu ordinatiunea dtale Nr. 4498, ci acea impregiurare, cá in statutele aprobate nu se cuprinde arangiarea de asemenea espositiuni, é' dupa normele ce suntu in vigóre, nepermitiendu-se nici unei reuniuni astfelu de lucrare ce nu se cuprinde in statute, — arangiarea espositiunei nu s'a potutu concede nici acestei reuniuni.

Budapest'a 26 Iuniu 1881.

Tisza m. p.

Onoratului domnu Augustu Senor vice-comitele comitatului Sibiiu in Sibiiu.“

Dupa ventilarea si cumpanirea mai multorur impregiurari, comitetulu misicatu profundu, iea urmatórea decisiune :

De si firm'a convictiune a comitetului este, cà arangiarea espositiunei din cestiune este unulu dintre cele mai eficaci mijlóce pentru desvoltarea culturai la poporu, si cà prin urmare : de si arangiarea de espositiuni nu este espresu cuprinsa intre agendele organelor Asociatiunei, ea totusi cá unu mijlocu de cultura, dupa spiritulu statutelor si usulu de pàna aci, ar trebui se fia nu numai permisa, ci incuragiata chiaru din partea statului :

considerandu, cà supremulu foru administrativu o dechiara totusi de neadmisibila dupa statute ;

considerandu, cà dupa punctulu IX din comunicatulu normativu alu ministrului de interne dto 2 Maiu 1875 Nr. 1508 pres. guvernulu póte suspinde activitatea aceloru reuniuni, despre cari tiene cà s'au abatutu dela scopulu precisatu in statute, eventualu dupa investigatiune prealabila a le si dissolvá.

Comitetulu pentru salvarea Asociatiunei, este necesitatu a se supune dispositiuniloru inaltului ministeriu de interne.

In consecintia dissolva comitetulu espositiunei esmisu din sinulu seu, si prin acést'a sistéza tóte lucrurile in-treprinse pentru arangiarea espositiunei agricole si industriale decretate prin conclusulu Nr. XX alu adunareii generale din anulu trecutú tienute in Turd'a, insarcinandu pe biuroulu seu a o aduce acést'a la cunoscint'a comitetului espositiunei si a publicului romanu in timpulu celu mai scurtu.

Verificarea acestui procesu verbale se concrede domnilorur : Cosm'a, Siulutiu, Romanu.

I. Bolog'a m. p.
v.-presied.

G. Baritiu m. p.
secret.

S'a cetitu si verificatu. Sibiiu 8 Iuliu 1881.

P. Cosm'a m. p.

I. Siulutiu m. p.

V. Romanu m. p.

Apellu

càtra publiculu romanu in caus'a espositiunei.

Asociatiunea transilvana pentru literatur'a romana si cultur'a poporului romanu, a decisu, precumu se scie, a arangiá o espositiune industrialá si agricolá. Pentru realisarea acestui conclusu tóte organele Asociatiunei dimpreuna cu multi alti barbati, devotati causei, au lucratu dejá optu luni de dile si càndu se credea, cà partea cea mai insemnata a greutatiloru ar fi invinsa, vine domnulu ministru de interne si declara, cà Asociatiunea nu este indreptatita dupa statutele sale a arangiá espositiuni. Din acést'a causa comitetulu Asociatiunei a fostu constrinsu a sistá tóte pregatirile, dissolvandu comitetulu espositiunei esmisu.

Fiindu inse publiculu romanu dejá insuffetitú pentru espositiune si unu numeru mare de esponenti s'au pre-

gatitu si se pregatescu din tóte partile cu trimiterea objectelor loru, subscisii si-au tienutu de datorintia patriotica a paralisá amaratiunea, ce cu dreptu cuventu ar puté produce in pieptulu fia-carui romanu sistarea espositiunei si s'au decisu a luá asupr'a loru continuarea lucrariloru pentru espositiunea romana dela Sibiiu, iniatiata si pregatita de Asociatiunea transilvana pentru literatur'a romana si cultur'a poporului romanu.

Sustinendu-se apelulu, programulu, regulamentele si tóte publicatiunile facute pàna aci din partea organelor Asociatiunei in caus'a espositiunei, subscisii aducu la cúnoscint'a tuturorur, cà espositiunea se va tiené la timpulu si loculu indicatu, adeca la **Sibiiu in diu'a de sf. Marie, 15/27 Augustu 1881.**

Spre scopulu arangiarei espositiunei subscisii au alesu unu comitetu de 15, compusu din urmatorii domni : *Georgie Baritiu, Dr. Daniilu P. Barcianu, Eugenu Brote, Demetriu Comsi'a, Partenie Cosm'a, Nicolae Cristea, Alecsandru Lebu, Dr. Nicolae Olariu, Petra-Petrescu, Romulu Petricu, Ioanu Popescu, Visarionu Romanu, Iosifu Sterc'a Siulutiu, Ananie Trombitiasiu si Davidu* baronu Ursu. Acestu comitetu s'a si constituitu, alegèndu de presidentu pe dlu *Partenie Cosm'a*, de secretariu pe dlu *Eugenu Brote* si de cassariu pe dlu *Romulu Petricu.*

In ori-ce afacere de espositiune publiculu se se adreseze catra

Comitetulu centralu de espositiune in Sibiiu.

In firm'a credintia, cà acestu apelu va aflá unu viu resunetu in inimele tuturorur, subscisii róga pe publiculu romànu a nu se descuragiá, ci cu atàtu mai mare zelu a conlucrá din resputeri pentru acést'a întreprindere, cá prin reesirea ei, se putemu dovedí lumei, cà poporulu romanu din patri'a nóstra tientesce la progresu pe tóte terenele ; se putemu dovedí, cà, de si nu ne bucuramu de nici unu spriginu de acolo de unde amu avé totu dreptulu a'lu pretinde, ba chiaru paralisati fiindu in întreprinderile nóstre culturale, amu inaintatu relativu càtu ori care altu poporu favorisatu din patria.

Deci inca odata : **Inainte cu Dumnedieu!**

Sibiiu, in 5 Iuliu 1881.

Bacu Alecsandru. Balasiu Radu. Dr. Barcianu Danilu. Baritiu Georgie. Baritiu Ieronimu. Boiu Zacharie. Bolog'a Iacobu. Dr. Borci'a Ioanu. Brote Eugenu. Cristea Nicolae. Comsi'a Demetriu. Cosm'a Partenie. Draghiciu Petru. Dim'a George. Dunc'a Pavelu. Fratesiu Nicanoru. Hanni'a Ioanu. Lebu Alecsandru. Macellariu Ilie. Dr. Maieru Nicolae. Dr. Mog'a Ioanu. Dr. Olariu Nicolae. Petra-Petrescu. Petricu Romulu. Popu Ioanu. Popescu Ioanu. Popescu Simionu. Romanu Visarionu. Siulutiu Iosifu. Dr. Todea Absolonu. Trombitiasiu Anani'a. Br. Ursu Davidu.

Raportu

asupr'a activitatii comitetului despartimentului III alu Asociatiunii transilvane pe anulu 1879/80.

Onor. adunare generale! Onoratu in anulu espiratu cu postulu de secretariu alu comitetului dv. imi ieau voia a ve raportá urmatóarele despre activitatea aceluiași in decursulu anului.

Comitetulu dv. a tîenutu in anulu acest'a 6 siedintie ordinare. Pe càtu este inse de micu numerulu siedintieloru, pe atát'a au fostu de importante obiectele pertratate in acestea. Pentru-cà comitetulu n'a pregetatu a face totu posibilulu pentru a corespunde datorintieloru sale de a promová interesele despartimentului. Astfelu indata in siedinti'a a dóu'a, conformu conclusului de sub p. 3 din protocolulu adunarei generale tîenute la 2 Nov. 1879 la Gura-rii, a compusu unu proiectu de budgetu, care a si fostu aprobatu din partea comitetului centrale.

Dóue au fostu scopurile, ce au avutu comitetulu in vedere la compunerea budgetului de astadata, anume:

a) stimularea poporului pentru meserii. „Mestesiugulu este braçariu de auru,” dice proverbulu. Trebuie cu ori-ce pretiu a indemná poporulu nostru se imbraçiosieze meseriile, cá astu-modu, cu timpulu se avemu si clas'a de mediulocu a societatiei. Asociatiunea nóstra, parte din averea propria, parte din a altoru societati, pe fia-care anu, imparte o suma considerabila de ajutorie pentru tinerii, cari se aplica la meserii. La noi, pàna astadi, din nefericire se aplica la meserii numai clas'a mai seraca. Pe càtu suntu de folositorie meseriile pentru poporulu lipsitu de mediulóce, pentru-cà prin acestea isi potu asigurá mai usioru conditiile de subsistentia, pe atát'a ar fi de doritu, cá la meserii se se aplica chiaru si din clasele cu mai buna stare materiala, pentru-cà, in casulu acest'a, respectivii potu ajunge si la óre-care perfectionare in meseri'a spre care s'au dedicatu. Trebuie deci, cá stimulu càtra meserii, cu deosebire in starea in care ne aflamu noi romanii astadi, se-lu suscitamu chiaru in elevii din scólele poporali.

Si, aici, cine este datoriu se lucre? Invetiatoriulu. De aceea comitetulu dv. a destinatu o suma de un'a suta florini pentru acelu invetiatoriu din raionulu despartimentului, care s'ar decide a cercetá laboratoriu cutarui maiestru si din respectiv'a meseria se-si insusiésca atát'a cunoscintia si abilitate, in càtu singuru se fia in stare a instrúá pe elevi si prin acést'a se-i indemne la imbraçiosierea meseriei aceleia. Din sum'a acést'a se voru procurá la timpulu seu si uneltele necesarie pentru invetiatoriuulu respectivu.

b) Alu doilea scopu a fostu: premiarea invetiatoriloru calificati si harnici. Pentru realizarea acestui scopu s'au scrisu: 1) dóue premii de câte 2 galbini imper. pentru teme practice din ori-ce ramu alu sciintieloru propuse in scólele poporali; 2) unu premiu de 20 fl. pentru invetiatoriuulu, care va documentá cà in decursulu anului a deprinsu mai multi adulti in cetire si scriere.

La ajutoriuulu de sub a) au competatu numai invetiatoriuulu din Talmacelu, Ioanu Banciu, càruia i s'au si acordatu 30 fl., cá se póta cercetá pe timpulu ferieloru laboratoriuulu scólei de lemnaritu din Cernatu de lãnga Brasiovu. Dlu Banciu a raportatu despre cercetarea scólei numite si a cerutu pentru procurarea de unelte 20 fl., cari i s'au si avisatu.

La premiele de sub 1) au intratu trei operate. Din aceste dóue n'au fostu luate in considerare, din cauza cà nu erau prelucrate in sensulu concursului, ér' alu treilea a fostu premiatu cu doi galbini. Acest'a este alu dlui invetiatoriu Romulu Simu, invetiatoriu in Orlatu, intitulatu: „Concertulu in lunca,” poesia tractata din punctu de vedere logicu, gramaticalu-sintacticu, ortograficu si stilisticu.

La premiulu de sub 2) nu s'au prezentatu nici unu concurentu.

Revinu asupr'a cassei despartimentului.

Cu finea anului espiratu se aflau in cass'a despartimentului	fl. 114.35
Cu ocașiunea adunarei gen. din Gurariu s'au colectatu	„ 285.01
In decursulu anului s'au incassatu cá taxe	„ 45.—
Interesele positiei prime	„ 8.53
facu in totalu fl. 452.89	

Din sum'a acést'a s'au administratu cassei centrale	fl. 255.—
Invetiatoriuulu Banciu	„ 30.—
Spesele biuroului	„ 15.— 300.—
si au ramasu fl. —.— 152.89	

Din acestia suntu a se platí dlui Simu	fl. 11.—
Suntu a se rezervá pentru scopulu de sub a)	„ 70.— 81.—
din restulu de fl. —.— 71.89	

propunu a se preliminaru in budgetulu anului venitoriu:

a) dóue premii de câte doi galbini pentru teme invetiatorești, cá si in anulu trecut;

b) spese de cancelaria 20 fl.

Relative la plusulu care resulta dupa subtragerea acestoru dóue posturi, eventualu din sum'a, ce se va incassá cu ocașiunea de astadi, comitetulu se róga, cá onor. adunare generale se binevoiésca a dá noului comitetu facultatea de a-si mai estinde activitatea sa in interesulu despartimentului.

In fine ne permitemu a ve supune spre desbatere, respective aprobare, urmatórea propunere facuta in sinulu comitetului din partea prea onor. domnu directoru alu despartimentului:

considerandu, cà terminulu normatu prin §. 10 din regularea mediulóceloru spre ajungerea scopului Asociatiunii transilvane etc. este celu mai neoportunu;

considerandu, cà lun'a lui Iuniu este timpulu de crisa economica alu tieranului, adesea timpulu, càndu bucatele adunate in cosiu s'au golitu, ér' cele semenate pe càmpu inca nu s'au coptu;

considerandu, că in timpulu de véra si economii nostri suntu la munte;

considerandu, că sub astfelu de impregiurari scopulu adunariloru generale ale despartieminteloru nu se ajunge, căci romanii nostri suntu mai apasati de lipse, ér' cei mai avuti nu suntu a casa;

considerandu, că si pâna acumu despartiemintele recunoscèndu aceste neoportunitati, au eludatu prin tacere si cu fapt'a terminulu tinerii adunariloru despartieminteloru, prin tienerea acestor'a mai cu séma tómn'a;

considerandu, că din tienerea adunariloru generale ale despartieminteloru si in timpulu de tómn'a, va se dica nu cu 6 septemani inainte de adunarea generale a Asociatiunei, nu resulta nici o scadere séu inconvenientu pentru Asociatiune, căci rezultatulu adunariloru se póte luá in privire totudéun'a la urmatórea adunare generale a Asociatiunei; ér' de cumva statorirea budgetului Asociatiunei ar fi caus'a, credu că si in punctulu acest'a nu sufere sistemulu nici o schimbare, luandu-se banii colectati prin despartieminte din computulu anulului urmatoriu, ba inca regulandu-se budgetulu dupa anulu solariu, ar fi cu atát'a mai mare inlesnirea

Propunu:

Adunarea generala a despartieminteloru se róge pe comitetulu centrale a se modificá §. 10 din „regularea mediulóceloru“ intr'acolo, cá adunările generali ale despartieminteloru se se tiena tómn'a, ér' si pâna atunci a concede desp. III (alu Sibiiului), cá tómn'a se-si tiena adunările sale.

Reasumamu rugandu, cá onor. adun. gen. se binevoiesca a dá comitetului absolutoriu, se primésca positiile din budgetu si se delibereze asupr'a propunerii pentru schimbarea terminului tinerii adunariloru generali ale despartieminteloru.

Inainte de inchiatiere, fiindu-cà astadi espira terminulu pe càtu a fostu alesu comitetulu dv., nu putemu a nu aduce multumirile nóstre solemne pentru concursulu si spriginulu, putemu dice esemplariu, ce amu intimpinat in decursulu functionarei nóstre si, depunendu mandatulu nostru, ve uramu cá comitetulu ce se va alege, se aiba tóte succesele dorite.

Sibiiu, 7 Octomvre 1880.

Petra-Petrescu m. p.,
actuariu.

Catalogu alfabeticu

asupra cartiloru aflatóre in bibliotec'a „Asociatiunei transilvane pentru literatur'a si cultur'a pop. rom.“ pâna inclusive la adunarea gen. dela Turd'a din 7—9 Aug. 1880, compus de Petra-Petrescu, archivariu si bibliotecariu alu Asociatiunei.*)

(Urmare).

C.

Caesaris C. I. Com. de bello gall. et civ. 1 v. 12°. Lipsiae 1829 (647).

Calani Iuv. C. Dahmatae Attila, 1736 fol. (1340).

Calendariu pro a. 1875/8 et 1879/80. Cernauti. (6 vol.) (1240).

Calendarium majus titolare pro 1787. Cibinii (1245).

— novum. Claudiopoli 1809 (1246).

Campe I. H. Robinson der Jüngere. 1 II. 8°. Wien et Leipzig 1789 (780).

Canini M. A. Studii istorice asupr'a originei natiunei romane. Bucuresci 1858 (270).

Cantelius Ios. De romana Republica, p. I sive de re milit. Romanorum ad explic. script. antiquos. 1 vol. Viena 1781 (380).

Cantemiru. Antioch. Satire. 1 vol. 8°. Iassi 1844 (707).

Caradanus Hier: Arcana politica. 1 vol. 16°. Lugduni 1635 (100).

Caragiani I. D. Cursu completu de gramatic'a elena. 1 vol. 8°. p. II. Iassi 1870 (837).

Caronni in Dacia. Observationi sui Valacchi specialmente et zingari transilvani. 1 vol. 8°. Milano 1812 (477).

Cartile sateanului romanu. Red. N. F. Negrutiu. 8° 2 vol. pro 1877/8. Gherl'a (a. 1878 lips. Nr. 11) (1301).

Casparus R. P. Doctrina moralis. 1 vol. Tyrnaviae 1741 (47).

Cassel S. Magyarische Alterthümer. 1 vol. Berlin 1848 (402).

Castelli Giov. Tamasso di — nova e perfetta gramatica regia italiana e tedesca. 1 vol. 8°. Viena 1773 (862).

Casus I. Ox. Sphaera civitatis. 1 vol. 4°. Francofurti 1589 (170).

Catalogus bibl. hung. Tr. C. Széchenyi. 2 vol. Sopronii 1779. Supplim. 2 vol. Posenii 1803 et 1807 (916).

— cleri dioeceseos transylvaniensis. 1 vol. Claudiopoli 1857 (1110).

— nummorum Hungariae ac Transylvaniae cu 1 appendice. 3 vol. Pestini 1807 (919).

— inscriptor. bibl. Szécheniano-regnicolaris. 3 vol. Sopronii 1814 (914).

Catanescu C. Catalogu generalu alu bibliotecei centrale din Iassi. 1 vol. (2 es.) 8°. Iassi 1868 (911).

Catechismu micu rom.-germ. 1 vol. 8°. Sibiiu 1789 (95).

— bogatu crestinescu pentru tinerimea de legea gr. or. 1 vol. 8°. Sibiiu 1854 (23).

— celu micu tiparitu sub eppulu Lemény. 1 vol. 8°. Blasiu 1836 (20).

— micu p. 47 8°. Bucuresci 1869 (42).

— Elemente de — pentru clasele primare. 1 vol. 8°. Bucuresci 1865 (36).

— séu invetiatura crestinésca in folosulu némului rus. din tiér'a unгурésca. 1 vol. 12°. Sambat'a mare 1726 (43).

— (fàra fóia tit. si fine, 12° (44).

Caus'a romana la 1872 bros. 8° (1105).

Central-Commission k. k. Mittheilungen z. Erforschung d. Bau- denkmale. 2 vol. 4°. Wien 1857 (584).

Cererea romaniloru din monarchi'a austriaca. 1 br. 40 pag. Vien'a 1849 (997).

Cernauti. Program'a instit. de crescere si invetiamentu pentru dsióre in — br. (974).

Charakterbild. Ein jurid. pol. — v. einem Unbefangenen. 1 vol. 8°. Hermannstadt 1868 (365).

Chompré A. P. Selecta latini sermonis exempla. 3 vol. 8°. Vindobonae 1778 (661).

Cicerone. Despretiulu mortii din — Inversu in romanesc. 1 vol. 8°. Bucuresci 1857 (704).

— Rethoric. libri quatuor ad Herennium, item de inventione libri duo (?) 1527 (693).

— Orationes selectae. 2 vol. Tyrnaviae 1743 (694).

— Epistolae ad familiares. 1 vol. 8° p. 740. Nürnberg 1757 (692).

— Epistolae familiares libri XVI. Dilingae 1794 (695).

*) Numerii din parentese arata locatiunea opuriloru in dulapuri.

- Cichindealu* Dim. Filosoficesci si politicesci prin fabule morale invetiaturi. 1 vol. 8°. Bud'a 1814 (755).
- Cihac*. A. de — Dictionair d'etymologie daco-romane. Elém. latins. 1 vol. 8°. Francfort s. M. 1870 (1401).
- Elém. slaves, magy. turcs, grecs-mod. et alban. Francf. s. M. 1870 1 vol. 8° (1402).
- Ciontea T.* Creatiunea si desvoltarea spirituala primitiva a omenimei. Dupa Arndt. 1 vol. 8°. Aradu 1877 (747).
- Compendiu de geograf. univers. in usulu scól. medie si alu preparandieloru. 1 vol. 8°. Aradu 1880 (1386).
- Cipariu T.* Acte si fragmente istorico-bis. 1 vol. 8°. Blasiu 1855 (27).
- Archivu pentru filolog. si istoria. 3 vol. 4°. Sibiu 1867/9 (1276).
- Crestomatia séu analecte literarie din cartile vechi si noue romane. 1 vol. 8°. Blasiu 1858 (883).
- Elemente de filosofia dupa Krug. 2 vol. 8°. Blasiu 1861 (237).
- Elemente de l. romana dupa dialecte si monum. vechi br. Blasiu 1854 (845).
- Elemente de poetica metrica si versificatiune. 1 vol. Blasiu 1860 (752).
- Gramatica lat. p. II, III si IV cl. a gimn. de diosu, dupa M. Schinagl. p. I. 1 vol. 8°. Blasiu 1857 (846).
- Gramatic'a limb. rom. p. II sintetica. 1 vol. cu supl. (2 es.) 8°. Blasiu 1877 (838).
- Istori'a santa s. biblica a v. si n. testamentu pentru incep. 1 vol. 8° ed. II. Blasiu 1859 (31).
- Principia de limba. 1 vol. 8° (882).
- Purtarea de bunacuviintia, bros. 8°. Sibiu 1863 (1095).
- Sciinti'a st. scripture. 1 vol. 8°. Blasiu 1854 (26).
- Clausewitz's Karl.* Hinterlassenes Werk. Der Feldzug v. 1815 in Frankreich. 1 vol. 8°. Berlin 1835 (1361).
- Clemens A.* Kleines Walach.-Deutsch u. Deutsch-Wal. Wörterbuch. 1 vol. 8°. Ofen 1820 (897).
- Walachische Sprachlehre f. Deutsche. 1 vol. 8°. Ofen 1823 (856).
- Cluveri Ph.* Introductio in univ. geographiam libri VI. 1 vol. Lugd. Bat. 1628 (340).
- Cobolcescu G. A.* Cart'a geologica a distr. Vasluiu. 2 foi. (1320).
- Cocceji Sam.* Ius civile controversum. 2 vol. 4°. Frankf. et Leipzig (213).
- Codice* de proced. civ. Bucuresti 1865 (129).
- Codicele* penalu si de proced. criminala. Bucuresti 1866 (131).
- Collectio* resolutionum c. r. in materia commiss. eccles. usque 1785. 2 vol. Pestini (312).
- Colocotide I.* Plutarch cu anotatiuni rom. bros. IV. Bucuresti 1859 (421).
- Comenii A.* Orbis sensualium. 1 vol. 12°. Claudiopoli 1598 (906).
- Cosmi'a D.* Pomaritul. 1 vol. 8°. Sibiu 1877 (630).
- Comunele rurale*, Tablou de tóte — din tíera br. Bucuresti 1864 (1036).
- Condic'a* de comerci u a princip. rom. unite br. (2 es.) (130).
- Conflux.* Verhandlungsprotocolle des sächs. National — es. 8 vol. 8° pro a. 1868, 1871/6 (1256).
- Conspectulu* membriloru Asociat. trans. br. Sibiu 1866 (959).
- Sibiu 1872 (960).
- Conrad Iul.* Gradus ad Parnassum. 1 vol. 8°. Lipsiae 1839 (886).
- Conventiunea* comerciala cu Austro-Ungari'a 8°. Bucuresti 1875 (927).
- principatelu unite romane. 16° br. Bucuresti 1865 (1109).
- pentru organizarea definit. a principatelu rom. unite br. Bucuresti 1864 (1092).
- Convorbiri literare.* 3 vol. 4° a. IX—XI (din a. X lip. Nr. 6 din XI Nr. 10/12) (1275).
- Cornea B.* Veterinariulu de casa pentru cai, vite cornute, oi, capre, rimatori. 1 vol. 8°. Gherl'a 1877 (776).
- Corneille P.* Chefs d'oeuvres. 1 vol. 8°. Paris 1867 (808).
- Corpus* juris civilis. 2 vol. 8°. Francofurti a. M. 1713 (142).
- Cosmi'a A.* Instructiune la tractarea si intrebuintiarea globului terestru d. P. Gönczy br. Bud'a 1872 (511).
- Costa-Foru G.* Studii asupra instr. publice din unele din statele cele mai insemnate ale Europei. 1 vol. (2 es.) 8°. Bucuresti 1860 (556).
- Crestomathia* ex optim. linguae lat. autoribus (?) Cibinii (660).
- Cretiescu Al.* Elemente de istori'a generala de Duruy V. vol. II et III 8° (2 es.). Bucuresti 1856 (257).
- Csansanszky I.* Basot. Extractus synopticus punctor. et paragr. benigni urbarii sub reg. M. Theresiae. 1 vol. 8°. Posonii 1802 (108).
- Csernovics Fr.* Propugnaculum reipublicae christ. in Hungaria; form. micu. Tyrnaviae 1725 (343).
- Csétsenyi Sv. Ignatz.* Magyarok historiája. vol. II et III 8°. Posony 1805 (490).
- Culturhistorische Bilder* aus Siebenbürgen. br. I et II. Hermannstadt 1861 (1097).
- Curie P. F.* Anleitung der im mittleren u. nördl. Deutschland wildwachsenden Pflanzen auf eine leichte Weise zu bestimmen. 1 vol. 6 Aufl. 8°. Kitlicz 1845 (618).
- Curtmann W. I. G. Dr.* Die Reform der Volksschule. 1 vol. 8°. Frankfurt a. M. 1851 (1355).
- Cuspiniani Ioan.* De caesaribus atq. imperatoribus romanis. 1 vol. fol. Basiliae 1561 (1347).
- Czjzek Ioh.* Erläuterungen z. geolog. Karte d. Umgeb. von Krems u. v. Mannshartsberg br. Wien 1853 (1235).
- Geognostische Karte d. Umgebung v. Krems u. Mannshartsberg 1849 (1316).

D.

- Daci'a.* Indice etnogr. de vechii locuitori ai Daciei. br. Bucuresti 1872 (912).
- Damasceni I* Opera philosoph. et theol. 1 vol. Balásfalvae 1763 (52).
- Dampfschiffahrt* d. Oester. Lloyd. Denkschrift d. Verwaltungsrathes. Triest 1863 (930).
- Darjes I. G.* Observ. juris natur. soc. et gentium. 1 vol. 4°. Jenae 1751 (169).
- Instit. jurisprudentiae universae. 1 vol. 8°. Jenae 1764 (215).
- Decreta* et vitae regum Hungariae qui Transylv. possederunt. 1 vol. 8° mare. Claudiopoli 1743 (124).
- Demian I. A.* Darstellung oesterr. Monarchie nach d. neuesten Daten. 6 vol. 4° 1804 (505).
- Denkwürdigkeiten* z. Kenntniss der Sachsen in Siebenb. Ms. 4° 146 pag. (943).
- Densuianu et Damé.* Les Roumains du Sud. br. 8°. Paris et Bucur. 1877 (826).
- Desbaterile* adunarei legislative a Romaniei ses. 1864/5 (2 es.) (125).
- senatului Romaniei, ses. 1864/5 (2 es.) (126).
- Desiderius Pius.* Ueber Erziehung u. Unterricht in Ungarn. Leipzig 1833 (1372).
- Desjardins Ernest.* Essai sur la topographie du Latium, thèse pour le doctorat. 1 vol. 4°. Paris 1854 (470).
- Les juifs de Moldavie. br. Paris 1867 (1021).
- Nouvelles observ. sur les fosses mariennes et le canal du Bas-Rhone 4°. 1870 (479).

- Despre noulu imprumutu* (proclam. imper.) br. (1022).
Deutschen in Mühlbach. Ein Andenken an ihre hundertj. Einwanderungsfeier. br. Kronstadt 1843 (1027).
Desseuffi And. De jure regni hungaricae coronae in terras Russiae rubrae. 1 vol. Pestini 1831 (122).
Dessing Ans. Juris naturae larva. Fol. Monachii 1753 (1326).
Diaconoviciu Log'a Const. Gramatic'a rom. pentru indreptarea tineriloru. 1 vol. 8°. Bud'a 1822 (835).
Diefenbach Dr. L. Die Volksstämme in der europ. Türkei. 1 vol. 8°. Frankf. a. M. 1877 (1399).
Dienst-Instruction für die Landes-Gendarmerie. Wien 1850 br. (1370).
Diet'a tienuta la Clusiu in 1865. Protocóle necompl. (2 es.) (1332).
 — tienuta la Sibiu in 1863. Prot. (2 es.) (1333).
 — " " " " " legi (2 es.) (1331).
 — din 1790. Diuariu (latinescu). Bud'a 1791 (1329).
Diez Fr. Grammatik d. romanischen Sprachen. 3 vol. 8°, 3 Auf. Bonn 1870 (805).
Diplome. Colectiune de — din diplomatiariulu com. Ios. Kemény, cari privescu mai alesu pe románi; adunate de Stef. Moldovanu. Ms. (941).
Directive pentru organizarea comunitatiloru distr. Fagarasiului br. Sibiu 1866 (1102).
Diverse acte (vedi consemn. ce se afla la convolutu subscr. de bibliot. Petra-Petrescu (1229).
Dominio. De — nobilium Hungariae. 1 vol. Posenii et Comoronii 1790 (348).
Dorintiele dreptcredinciosului cleru din Bucovin'a in priv. organ. canonică a diecesei br. 64 pag. Cernauti 1861 (1000).
Dragosiescu B. Extractu din ist. romaniloru p. usulu scóloru primare de ambe secsele. Ploesci 1874 (265).
Dugonics A. Szittiyai történetek. Possony et Pesten 1806. 2 vol. (496).
Duile Ios. Verbannung der Wildbäche. 1 vol. Insbruck 1826 (588).
Dum'a I. Pânea prunciloru séu invetiat. credintiei crestine de Boronyai L. trad. de — 1 vol. 8°. Belgradu 1702 (21).
Dunc'a C. Fiicele poporului. Memorandu as. educat. poporale a feteloru in Romani'a br. Pest'a 1863 (568).
 — Martir'a inimei. Drama in 5 acte. 1 vol. 8°. Bucuresci 1870 (746).

E.

- Eckkel Ios.* Sylloge I. Numorum vet. anecdot. thes. caesaraei. 1 vol. 4°. Viennae 1786 (920).
Economulu, red. in Blasiu de S. Popu. 4° pro a. 1873, 1874 (l. Nr. 6), 1876 (l. 23), 1877 (l. 19), 1878 (1291).
Eder H. G. Anleitung z. Kenntniss v. Siebenbürgen. 1 vol. 12°. Hermannstadt 1824 (547).
 — I. C. Breviarium juris trans. 1 vol. 8°. Cibinii 1800 (111).
 — De initiis juribusq. primaevis sax. transs. commentatio. 1 vol. (2 es.) 4°. Viennae 1792 (369).
 — Erdély ország ismértetésének zsengéje. 1 vol. 8°. Kolozsv. 1769 (544).
 — Felmer, primae lineae hist. trans. Cibinii 1779 (329).
 — Observat. criticae et pragmat. ad hist. Transilvaniae sub reg. arpadianae et mixtae propaginis. Cibinii 1803 (377).
 — Scriptores rerum transilvanarum. 4°. Cibinii 1800 (372).
Eich Dr. Friedr. Gedenkblätter z. Erinnerung a. d. Enthüllungs-Feier d. Luther-Denkmal in Worms. br. Worms 1868 (1351).

- Einsiedel C.* Tractatus de juribus sive regalibus. Halae 1719 (162).
Eisenbach Dr. H. F. Geschichte Griechenlands seit d. Z. d. Befreiungskrieges. 1 vol. Leipzig 1830 (459).
Eisenbahnfrage. Die Wahrheit in d. siebenbg. —. Eine Denkschrift an d. h. Reichsrath mit e. Karte. br. 8°. Wien 1865 (935).
Elemente de dreptulu politicu. br. Brasiovu 1846 (141).
 — de istori'a naturala cu 250 fig. colorate. Folio. Bucuresci 1870 (1318).
Eliadis M. Oratio paneg. ad I. Al. Hypselantem. gr. ct. lat. 4°. Lipsiae 1781 (371).
Ellinger Dr. Jos. Handbuch d. allg. oesterr. civil. Rechtes. 1 vol. 8°. Wien 1857 (1385).
Engel I. Ch. Geschichte d. ungrischen Reichs. v. III 2 tom. Wien 1834 (457).
 — I. I. Ideen z. einer Mimik. II Th. Berlin (?) (939).
 — Philosoph. Schriften. 1 vol. 8°. Berlin 1812 (243).
Epistolae Apostolorum, (fara tit.) a. 1611 (77).
 — Math. Corvini ad pontif. imp. atq viros illustres. 1 vol. 8°. Cassoviae 1743 (278).
Erdbeschreibung. Anleitung z. — 1 vol. Wien 1794 (542).
Erdély muzeumi könyvtár jegyzéke. Kolozsvárt 1863 (1058).
Erdélyi, Az — három nemes nemzetekből állo tekintetes rendeknek jegyzőkönyve. 3 vol. Folio. Kolozsvárt 1791/2 et 1794 (1303).
Erdélyország gyűlésének jegyzőkönyve. 2 vol. Folio. Kolozsvárt 1834 et 1837 (1304).
 — gyűlési irománykönyv. 2 es. Kolozsv. 1837 (1305).
Értekeződés az erdélyi ns. szász nemzet eredetéről. Nagy-Enyed 1846 (344).
Espositiunea univ. din Parisu la 1867. Comisiunea romana pentru —. Bucuresci 1866 (937).
Esquiros Alph. Histori'a martiriloru libertatii v. I. Bucuresci 1863 (740).
Euripides Phoenissae ex recens. Richardi Porson. 1 vol. Monachii 1808 (639).
Euripis Alcestis graece. 1 vol. Vindobonae 1818 (640).
L'Europe orientale. 1 vol. 8°. Paris 1873 (818).
Eustatiu G. Geometri'a elem. pentru cl. IV. 1 vol. ed. III. Bucuresci 1863 (594).
Eutropii breviar. hist. rom. adcuravit Weise. 1 vol. 12°. Lipsiae 1827 (666).
Extractus legum de statu eccl. cath. in regno Hungariae latarum. 1 vol. 1792 (55).

F.

- Fabini Fr.* Handbuch f. Reisende in Siebenbürgen. 1 vol, 8°. Hermannstadt 1848 (528).
Fabri B. Thesaurus eruditionis scholasticae. 1 vol. fol. Francof. et Lipsiae 1749 (1308).
Falcoianu I. I. Anuariulu Romaniei pe 1869 8°. Bucuresci (1241).
Falkmann Ch. F. Stilistik. 1 vol. 8°. Leipzig 1849 (881).
 „*Famil'i'a*“ fóia enciclop. si beletristica, de I. Vulcanu 4° pro a. 1865/6, 1867/76, 1877 (l. 25 si 44) (1299)
Fassching Fr. Vetus Dacia. 1 vol. Claudiopoli 1725 (331).
Fejér G. Codex diplom. Hung. Budae 1829 (214).
Felmer Mart. Dissertatio theolog. de effic. s. scripturae natur. et supernat. 1 vol. Halae 1742 (328).
 — Primae lineae M. Princip. Transilv. historiam antiqui, medii et recent. aevi exhibentes. 1 vol. (2 es.). Cibinii 1780 (378).

- Fenicele*. Almanachu beletr. ed. de junimea rom. din Oradea-mare. 1 vol. 8°. Oradea-mare 1867 (708).
- Fessler D.* Attila, König d. Hunnen. 1 vol. 8°. Bresslau 1794 (447).
— Dr. I. A. Die Geschichte der Ungarn u. ihrer Landsassen, 4 vol. 8°. Leipzig 1815 (460).
— Mathias Corvinus. 2 vol. 8°. Carlsruhe 1809 (416).
- Fetu Dr. An.* Incercare pentru desvoltarea sciintieloru naturali in Romani'a. 1 vol. 8° (2 es.). Bucuresci 1874 (605).
— Manualu de medicin'a practica popor. 1 vol. 8°. Iassi 1871 (230).
— I. Istori'a politica si sociala a princip. dunarene de E. Regnault. 1 vol. 8°. Iassi 1856 (253).
- Fetti Sp.* Chart'a marelui principatu Transilvani'a. Sibiu 1862 (1321).
- Ficquelmont C. L. Graf.* Die religiöse Seite d. orientalischen Frage. Wien 1854 (1349).
- Filipesculu Iul.* Chemi'a anorganica. 1 vol. 8°. Brasiovu 1879 (622).
- Filtsch Joh.* De romanorum in Dacia coloniis dissertatio br. Cibinii 1808 (1076).
— Rückblick auf d. Leben des Joh. Filtsch br. Hermannstadt 1837 (1040).
- Florentinu I. P.* Cantece voinicesci. 1 vol. 12°. Barladu 1870 (729).
- Flori L. An.* Epitome rerum romanarum. 1 vol. Biponti 1783 (685).
- Fogarasy M.* Az erdélyi püspökröl polgári tekintetben. 1 vol. Bécsben 1837 (62).
- Fóv'a* pentru minte, inima si lit. red. de I. Muresianu pe a. 1858 (l. 14), 1861, 1862/4 leg. in 1 tomu (din 1863 l. 1 si dela 30; din 1864 se afla Nr. 1—5), 1851/6 (din 1851 l. 1—17, 20—34, 36—9, 48; din 1852 l. 3, 6—9, 11, 14, 20, 22 si urmat.; din 1854 l. 1—38, 50; din 1855 l. 35; din 1856 l. 1—4, 31 si urmat.) 4 vol. 4° (1286).
— scolastica, red. in Blasiu de I. M. Moldovanu pro 1876 (l. 12, 23), 1877 (l. 8—9), 1878 (1290).
— societatiei p. lit. si cult. rom. in Bucovin'a. 4 vol. 8°. a. I, II (l. 1, 4), III et IV (1271).
- Foisiór'a* Telegrafului romanu. 2 vol. 4° pro 1876 (l. 1, 12), 1877 (4, 15, 24). (1285).
- Forschondt H.* Historia regni Hungariae ab anno decimi septimi primo. 1 vol. fol. Tyrnaviae 1737 (1341).
- Franz Joseph.* Rundreise Sr. k. k. ap. Maj. durch Ungarn u. Siebenb. im J. 1852. Wien 1852.
- Fritsch Karl.* Kalender d. Flora d. Horisontes v. Prag. 1 vol. 8°. Wien 1852 (614).
- Froelich E.* De familia Vaballathi. 1 vol. 4°. Vindobonae 1742 (307).
- Frollo G. L.* Limb'a nation. si limbele straine in scólele Romaniei br. Bucuresci 1871 (1015).
- Fronnius Mat.* Statuta jurium municip. sax. in Transilvania. 4° (?) (156).
- Frundiescu D.* Dictionaru topograf. si stat. alu Romaniei. 1 vol. 8°. Bucuresci 1872 (508).
- Fundatiunea* l. Ales. St. Siulutiu br. (2 es.). Blasiu 1870 (1012).
- Fuss M.* Flora Transsilvaniae esc. 1 vol. 8°. Cibinii 1866 (1400).
- Füger Dr. M. v.* Rechtborn. Das Erbrecht nach d. oesterr. allg. bürg. Gesetzbuche. br. 1—5 8°. Hermannstadt 1860 (185).
— Wiederherstellung des bestand. ung. Privatrechtes. 1 vol. 8°. Hermannstadt 1861 (200).

G.

- Gartenlaube.* Illustr. Familienblatt pro 1859. 4°. Leipzig (1297).
- Gatti Bertr.* Allgem. Geschichte v. Oesterreich mit stäter Bezugnahme auf d. Militär-Geschichte. 1 vol. Wien 1868 (395).
- Gazetta* teatrului nationalu. 1 vol. 4° pro 1835/6 (1287).
- Gebhardi L. A.* Geschichte d. Reichs Hungarn. 4 vol. 8°. Leipzig 1778 (462).
- Genoplu Al.* Istori'a bis. pe scurtu talmacita din grecesce in l. rom. 1 vol. Bucuresci 1845 (14).
- Geografia.* Die fünf Theile d. Erde. 89 foi folio (fara titula) (1319).
- Geographia Hungariae.* Tyrnaviae 1734 (337).
- Geographische* Anmerkungen aus d. europäischen Staaten im J. 1793 v. I. G. S. 4° Ms. (947).
- Geometri'a descriptiva,* tabelle. 2 es. (600).
- George I.* Cosmographie. 1 vol. 8°. Paris 1855 (778).
- Gemeindegesezte* erlassen mit d. k. Patente v. 1859 12°. Wien 1859 (207).
- Gesandschaft* König Ferdinands I an. Sultan Soliman d. I. 1530, 1532/3. 2 vol. 8°. Wien 1838 (399).
- Geschichte.* Allgem. — für alle Stände. 3 vol. 8°. Regensburg 1841 (397).
— der Jesuiten von d. Zeiten Jesu. 4 vol. 8° (3—4 Moses. 4—5 David u. Solomon. Tübingen 1788; Josua 1—2 dto; Die Könige 1—2 dto 1790) (78).
— Kurze — der Provinzial-Bürgermeister v. Hermannstadt in Siebenb. Hermannstadt 1792. 1 vol. 8° (441).
— Kurze — d. I Einwanderung ev. oberöst. Glaubensbrüder nach Siebenb. Hermannstadt 1835 (438).
— u. Ursachen d. Kriege zwischen d. Russen u. Türken auch Preussen u. Holländern. 1 vol. 4°. Frankf. u. Leipzig 1787 (452).
- Geschichtschreiber.* Die — der deutschen Vorzeit. t. I. p. I. Berlin 1847 (424).
- Gesetz-Artikel* d. ung. Landtags v. 1847/8. Die Sanction d. Union. br. Pest 1861 (1085).
— des ung. Reichtags v. 1840. 1 vol. 8°. Pest 1841 (196).
— des siebenb. Landtages v. J. 1847. 1 vol. Hermannstadt 1848 (195).
- Gewerbe-Ordnung* erlassen mit d. Patente v. 2/12 1859 br. Wien 1859 (206).
- Ghic'a I.* Convorbiri economice ed. 3. 2 vol. (1 tomu) 8°. Bucuresci 1869 (1396).
- Gibbon's* Geschichte d. römischen Weltreiches. Deutsch v. Joh. Sporschil. 6 vol. 8°. Berlin 1862 (806).
- Gierend I. A.* Notitiae Castellanus Tholmach. br. Cibinii 1832 (1100).
- Godard Leon.* Domenica. 1 vol. 8°. Paris 1862 (820).
- Goeschen Ad.* Novum testamentum graece et latine. 1 vol. Lipsiae 1832 (1357).
- Golesco A. G.* Die polit. Stellung der Roumänen (Moldowalachen) gegenüber d. Türkei. br. 23 pag. Wien 1847 (999).
- Goschetz Gabr.* de Tarko. Systema praxis criminalis regni Hungariae. 1 vol. Claudiopoli 1763 (99).
- Gottscheden Joh. Ch.* Erste Gründe d. gesammten Weltweisheit. 2 vol. Leipzig 1877/8 (1368).
- Gottschling P. R.* Kurze Schilderung d. Grossf. Siebenbürgen. 1 vol. 8°. Budissin 1781 (545).

(Va urmá).

Archeologicu din Ulpi'a Traiana.

Dupa cumu se cetesce in „P. Ll.“ din 14 Iuniu a. c. unu tieranu romanu din Gradistea arandu a datu cu plugulu de o tabla de marmora, pe care scotiendu-o cu ingrijire din pamentu, a dus'o in curtea sa. Tabl'a de marmora alba de Bucov'a e unu metru de lunga, totu atât'a de lata, conservata perfectu, frumósa si are urmatórea inscriptiune:

DIIS. PATRIIS.

MALAGBEL. ET BEBELLAHA
MON ET BENEFAL. ET MANA
VAT. P. AEL. THEIMESH VIRAL
COLTEMPLVMHOCFECITSOLOET
INPENDIOSVOPROSESVISQ
OMNIBVSOBPIETATEIPSORVM
CIRCASEIVSSVSABIPSISFECIT
ET CVLINAM SVBIVNXIT

Acésta inscriptiune zacéndu ingropata in Ulpi'a Traiana (Gradistea de adi) 1600 de ani, ne spune că unu dacu bogatu a ridicatu dumnedieiloru sei familiari unu templu, alaturandu lãnga templu si o culina; ne spune mai departe, că dacii, afara de dieulu Zamolxides au mai avutu si alti Ddiei, ale căroru nume lumea invetiata pãna adi nu le-a cunoscutu, de vreme ce numele: Malagbelu, Bebellahamonu, Benefalu si Manavatu nu se afla nici in istoria, nici in lexiconu. Domnulu Adalbert Weber, archidiaconulu si parochulu localu romano-catolicu din Hatiegu, celu d'antãiu, care a descifratu susu amintit'a inscriptiune dice intre altele: „Din impregiurarea, că Viralcol a claditu lãnga templu si o culina, deducu că dacii au adusu dieiloru loru jertfe fripte si ferte, si din impregiurarea, că daculu templulu seu nu l'a inchinatu dieiloru romani, conchidu mai departe, că elu pe romani nu'i prea iubiã si avea indrasné'l'a a nu merge orbisuiu cu multimea, ci a spune credinti'a sa pe façia in contr'a dieiloru romani: Joie, Junone si celorulalti.“ Societatea archeologica din Hunedór'a a cumparatu acésta tabla cu 60 fl. v. a. dela tieranulu romanu. (*Dupa Tel. din Buc.*)

Anuntiu importantu.

S'a pusu sub tipariu si va aparé in curendu:

Cursu sistematicu de stenografia romana, intocmitu in 24 lectiuni, cu devis'a: „Stenografi'a-scrisórea viitoriului,“ de Eugeniu Sucevanu. Vien'a 1881, editur'a autorului.

Aflamu că dlu S. se ocupa de vr'o 16 ani cu lucrarea unui sistemu rationalu de stenografia romana, perfectionatu si simplificatu, voindu a stabili in loculu stenografiloru straine si prea defectuóse, introduse la noi, unu sistemu nationalu de scriere, croitu pe limb'a nóstra, care din caus'a avantajieloru nenumerate, ce ne ofere scrierea stenografica, aru puté inlocui scrisórea obicínuita, ale carei neajunsuri le simtimu cu totii pe fia-care di.

In urm'a publicatiuniloru sale din anulu 1872 a obtinutu dlu S. dela elevii sei, precumu si dela straini competenti in materia, atestate fórté magulitóre despre sim-

plicitatea si superioritatea sistemului seu. Persóne din tóte clasele culte ale societatiei, studenti, profesori, functionari, preoti, comercianti etc. etc. 'i-au venitu intr'ajutoriu, oferindu-se de buna voia cá colectanti si recomandandu la toti cunoscutii loru stenografi'a cea nóua, spriginindu astfeliu moralmente câtu si materialmente intreprinderea d-sale. Inse tocmai intimpinarea cea buna, ce a avutu lucrarea aceea in publicu, carele a fostu de parere, că prin opulu acel'a cestiunea scrierei stenografice aru fi pe deplinu resolvata, l'a pusu pe ganduri; pe de alta parte devenindu d. S. morbosu, a aflu d-lui cu cale, a amanã publicatiunile sale, lasandu pe dd. abonanti se mai astepte, pãna ce 'i va fi succesu, a inlaturã putinele defecte, ce totu mai avea sistemulu seu, pentru-cã se indeplinésca scrisórea stenografica tóte cerintiele, ce i s'aru poté face. Astfeliu perfectionarea acést'a, ce negresitu nu potea se lipsésca, aru fi fostu produsu fara indoiéla scisiunile regretabile in privinti'a sistemului, ce le vedemu la alte popóra, si cari scisiuni oprescu negresitu latirea uniforma a stenografiei, desgusta publiculu si impedece introducerea in instructiunea publica a unei arte atãtu de necesarie si ale carei avantagie suntu recunoscute de toti.

Ori-ce lucru bunu are unu dusímanu de mórte: lucrulu mai bunu. In sfêrsitu dupa studii si incercari neintrerupte si facute din nou, timpu de 9 ani, i-a succesu dlui S. a statorí sistemulu acel'a, la care s'a ganditu dela inceputu si la care s'a asteptatu póte si publiculu. Resultatulu acestui studiu, sistemulu nou, se va publicã in cursulu amintitu; care va cuprinde camu 160 pag. textu si 80 pag. esemple stenografice. Din cursulu acest'a se va puté invetiã scrisórea stenografica pe deplinu in timpu de 2 luni. Scrisórea e usióra, caligrafica si prea îndemana, totu asiã de cetétia si sigura, cá si cea obicínuita, inse totu-deodata si de 6 ori mai scurta. Ajungerea a scrie pe minuta pãna la 360 silabe (cu observatiuni sintactice, cari voru fi obiectulu unui opu specialu, si mai multe). Scrierea in locu se fia ostenitóre, devine a fi mai multu o placere. Spre acestu scopu nu intrebuintiamu observatiuni arbitrare, cari trebuie invetiãte de a rostulu, ci din contra, stenografi'a croita dupe limba, se compune din unu alfabetu potrivit limbei, catu si scrierei, din o vocalisatiune simbolica, simpla si regulata, in urma si din abreviatiuni indicate chiaru de legile limbei si de gramatica. Lips'a neaperata a unei asemenea scrisori a simtit'o ori-cine, care se ocupa scriindu, si s'a constatat si la noi de nenumerate ori. Tóte clasele culte ale societatiei nóstre se voru poté folosi de stenografi'a acést'a cu succesulu celu mai bunu.

Dlu S. se adreséza dar' din nou càtra on. publicu, rogandu-lu de a-lu spriginí de astadata in intentiunile sale, multiamindu din tóta inim'a, de ocamdata astfeliu, tuturor dloru, ce au avutu bunatatea de a-lu spriginí dela inceputu, si róga pe tóte persónele, cari se intereséza de progresulu nationalu, se se adreseze càtra d-lui, cu locuinti'a in Vien'a VI, Engalgasse 9, pentru a se informã mai de aprópe si a primi prospecte gratis. Asemenea binevoiésca dd. abonanti din a. 1872 a-si dá

adresele d-loru din nou, pentru a primi cursulu fără întârziere.

Totuodata, voindu dlu S. a înlesni on. publicu procurarea opului, doresce că în ori-ce orasiu si orasielu locuitu de romani, se se afle celu puțin o persóna stimabila si inteligenta, care, întielegendu importantia si necesitatea scrierei stenografice, s'aru insarcina cu vendiarea cursului. Binevoiesca dar' acele persóne a se întielege cu dlu S. în privinti'a formalitatiloru. Numele d-loru, cari voru binevoi a se insarcina cu desfacerea cursului de stenografia, se voru publicá la timpu spre cunoscinti'a on. publicu.

Recomandamu dara si noi on. publicu spriginirea întreprinderi dlui S. atâtu de necesaria nóue, si-i dorimu succesulu celu mai bunu.

Vien'a, in 8/20 Iuniu 1881.

Dle redactoru!

Ori de câte ori este vorb'a de lucruri importante, de inventiuni folositorie, de interesulu generalu, de mărirea natiunei, pres'a a sciutu în totudéun'a a-si implini misiunea ei.

Vinu si eu, dle redactoru, se ve rogu, a-mi dá si mie spriginulu si succesulu puternicu, despre care dispuneti. Vinu, dicu, a ve rogá, se binevoiti a dá locu în colónele pretiuitului diariu, ce redactati, síreloru alaturate.

Veti întielege, dle redactoru, că nu este vorb'a de interesu personalu, este vorb'a de progresu, de o inventiune nationala. Le sciti mai bine de câtu ori-cine, neajunsurile scrisórei nóstre obicinuite. Invetiamu 10—15 ani a scrie, pâna ce ajungemu a pune în practica desertitatea dobandita. Sciti cu câta truda si ciuda, cu câtu necasu si perdere de timpu producemu scriindu, pentru a vedé în fine de multe ori lucru zadarnicu, nepotendu ceti ce amu scrisu noi insusi. Scrisórea nóstra nu voiesce a fi altceva, de câtu scrisóre sigura, clara, lamurita, ce nu se impaca cu iutiél'a; cercandu a scrie iute, se preface scrisórea în unu caosu de semne nedescurcabile.

Fatia cu starea civilizatiunei de astadi, fačia cu tóte midiulócele de comunicatiune, de cari ne folosimu, cu vaporulu, cu drumurile de feru. cu electricitatea, cu masine de totu feliulu, scrisórea obicinuita nu póte fi de câtu unu anachronismu. Ea, mijloculu celu mai însemnatu de comunicatiune, ca singura nu s'a perfectionatu, a remasu totu aceea dela începutu.

Nu de eri, de 2000 de ani spirite alese se încarcara, a aflá o scrisóre mai potrivita si corespundietória limbei. Nu credeti óre, dle redactoru, că voru puté reusi în fine? S'a aflatu stenografi'a, sute si sute de sisteme, dintre cari numai vr'o 3—4 au ajunsu óre-care perfectiune si s'au potutu respandi în anii din urma. În Austri'a si Germani'a s'a latitu sistemulu vestitu alu lui Gabelsberger, astfelu în câtu face chiaru parte din in-

structiunea publica. În Austri'a d. e. este introdusa stenografi'a în tóte gimnasiile, scolile reale si militare, si mai cu séma în scolile comerciale s. a. În Germani'a si Austri'a esista vr'o 350 societati stenografice, în anulul din urma au aparutu 117 opuri, între cari încapu si 44 jurnale stenografice. Într'unu singuru anu au invetiatu art'a acést'a, câtu scimu dupa date statistice sigure, căci si stenografi'a are statistica anume, lucrata de institutul stenograficu din Dresd'a, într'unu singuru anu, dicu, au invetiatu stenografi'a 22,438 persóne, între cari si 999 dame! — La noi inse în Romani'a? — Avemu vr'o câteva stenografi în corpurile legiuitoare, cari terminandu'si serviciulu lor, voru dice de buna séma pe fiacare di: „Slava tie Domne, că amu scapatu astadi din belea!“ Nu'i de mirare si nici nu póte fi altfelu, că d-loru lucra din nenorocire cu sistemulu celu mai peccatosu si ciudatu.

Dorescu natiunei mele, câtu privesce stenografi'a, nu starea lucrului cumu o vedemu la germani, ci-i dorescu o stare cu multu mai respandita si înflorita. Dorescu că dv. d. e. se scrieti chiaru articolele dv. cu semne stenografice, si că culegatorii de litere se lucre totu dupa stenograme, si în urma se vina si timpulu, cându si jurnalele politice voru aparé tiparite cu litere stenografice.

Éta dle redactoru, missiunea stenografiei, éta tînt'a visuriloru mele.

Voiu dovedí prin cursulu meu si voru dovedí si elevii mei, că si scrisórea stenografica póte se fia cetétia si usióra, simpla si regulata, că nñ ne trebuie se mai împrumutamu dela straini sisteme, cari pe lângá tóte avantajiele lor, suntu atâtu de defectuóse si incurcate, încátu chiaru persóne fórté inteligente adese-ori nu suntu în stare a le invetiá.

Suntu convinsu, dle redactoru, că întiegeti împreuna cu mine importantia lucrului si-mi veti acordá concursulu dv. în latirea sistemului meu. Dati-mi dara voia, se ve multiumescu, dle redactoru, chiaru dela începutu, pentru bunavointi'a, ce-mi acordati si pentru osténél'a, ce v'amu causatu, adresandu-me càtra dv.

Suntu crescutu, amu traitu si amu încaruntitu totu între straini, dar' credu că amu remasu romanu. Ea germani amu aflatu o vorba, dicendu: „Dá cuiva unu degetu si éta, iti cere mán'a întréga.“ Aveti se o patiti totu asiá cu mine. Dupa-ce v'amu cerutu se publicati atâtea si atâtea, éta ve mai ceru — se întielege cu totu respectulu si câtu mai modestu — se binevoiti a-mi trimite mie si nr. acel'a, în care veti binevoi a dá locu pecateloru mele. Traiescu aici în midiloculu lumii că unu pustnicu, si numai din cându în cându vedu ochii mei o fóia romana. Faceti-ve dar' mila si pomana si fiti incredintiati, că ve voiu pastrá în totudéun'a stim'a si respectulu deosebitu, cu care amu onóre, dle redactoru, a me recomandá împreuna cu articolasiulu alaturatu buneivointiei dv.

Primiti etc.

Eugeniu Sucevanu,

Vien'a, VI., Engelgasse 9, Th. 56.